

Bruksela, 22 września 2022 r.
(OR. pl)

12711/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0269 (COD)

MI 679
COMPET 727
IA 142
CONSUM 230
POLCOM 123
ENFOCUSTOM 128
CODEC 1346

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	14 września 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 453 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 453 final.

Załącznik: COM(2022) 453 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.9.2022 r.
COM(2022) 453 final

2022/0269 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na
rynku unijnym**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Społeczność międzynarodowa zobowiązała się do wyeliminowania pracy przymusowej do 2030 r. (zadanie 8.7 celów zrównoważonego rozwoju ONZ)¹. Jej stosowanie pozostaje jednak powszechne. Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) oszacowała, że proceder pracy przymusowej dotyka 27,6 mln osób na świecie².

Zgodnie z Traktatami UE wspiera poszanowanie praw człowieka na całym świecie, w tym powiązanych praw pracowniczych, na przykład w ramach swojego zobowiązania do propagowania godnej pracy. W tym kontekście walka z pracą przymusową i propagowanie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowią priorytety programu UE w zakresie praw człowieka.

Celem niniejszego wniosku jest ustanowienie skutecznego zakazu wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku UE oraz wywozu z UE produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej, w tym przymusowej pracy dzieci. Zakaz ten obejmuje produkty wyprodukowane w kraju i produkty przywożone. W oparciu o normy międzynarodowe i w celu uzupełnienia istniejących unijnych inicjatyw horyzontalnych i sektorowych, w szczególności jeżeli chodzi o obowiązki dotyczące należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i obowiązek sprawozdawczy, w niniejszym wniosku ustanowiono zakaz wsparty solidnymi ramami egzekwowania prawa opartymi na analizie ryzyka.

Inicjatywę tę po raz pierwszy ogłosiła przewodnicząca Ursula von der Leyen w orędziu o stanie Unii wygłoszonym 15 września 2021 r.³ Ogólne elementy niniejszego wniosku określono 23 lutego 2022 r. w *komunikacie Komisji w sprawie godnej pracy na całym świecie*⁴ oraz we wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju⁵.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Zarówno w *komunikacie w sprawie godnej pracy na całym świecie*, jak i we wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ogłoszono, że Komisja przygotowuje nową inicjatywę ustawodawczą, która skutecznie zabroni wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

¹ <https://www.unodc.org/roseap/en/sustainable-development-goals.html>

² *Global estimates of modern slavery* [Globalne szacunki dotyczące współczesnego niewolnictwa] z 2021 r. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf.

³ [Orędzie o stanie Unii 2021 | Komisja Europejska \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip-21-1888).

⁴ [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip-22-1000). COM(2022) 66 final z 23.2.2022.

⁵ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937, COM(2022) 71 final z 23.02.2022 r.

Skutki pracy przymusowej są przedmiotem proponowanej dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. W szczególności w załączniku do tej proponowanej dyrektywy pracę przymusową wymieniono wśród naruszeń praw i zakazów określonych w odpowiednich umowach międzynarodowych, takich jak Konwencja MOP nr 29, Protokół z 2014 r. do Konwencji dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej oraz Konwencja MOP nr 105 dotycząca zniesienia pracy przymusowej.

We wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju poruszono kwestię filozofii zarządzania przedsiębiorstwem oraz procedur należytej staranności w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy, przy czym nie przewidziano w niej środków mających w szczególności sposób zapobiec wprowadzaniu do obrotu i udostępnianiu na rynku UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. We wniosku skoncentrowano się na ustanowieniu w ramach prawa spółek i ładu korporacyjnego systemu pozwalającego zająć się kwestią naruszeń praw człowieka i niewłaściwego wykorzystania środowiska w ramach działalności własnej przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych oraz ich łańcuchów wartości. Od przedsiębiorstw wymaga się współpracy z partnerami biznesowymi w ramach łańcuchów wartości, aby wyeliminować te naruszenia. Wycofanie się pozostaje ostatecznością w przypadku braku możliwości ograniczenia negatywnych skutków. Chociaż proponowana dyrektywa obejmuje sankcje związane z nieprzestrzeganiem obowiązków w zakresie należytej staranności, nie wymaga się w niej od państw członkowskich ani przedsiębiorstw ustanowienia zakazu wprowadzania jakichkolwiek produktów na rynek i ich udostępniania na rynku.

Art. 5 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁶ zawiera wyraźny zakaz pracy przymusowej. Zakaz ten jest wyraźnie zapisany w obowiązujących przepisach UE oraz przygotowywanych inicjatywach ustawodawczych, a także został uwzględniony w inicjatywach międzynarodowych i europejskich.

W lipcu 2021 r. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych opublikowały wytyczne⁷ mające pomóc przedsiębiorstwom UE w podjęciu odpowiednich działań, aby ograniczyć, w oparciu o normy międzynarodowe, ryzyko pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach dostaw. Dokument ten posłużył jako punkt wyjścia do opracowania przepisów dotyczących pracy przymusowej. Niniejszy wniosek jest zgodny z przyjętym w tych wytycznych podejściem, które zostanie uwzględnione podczas analizy działalności podmiotów gospodarczych.

Praca przymusowa jest formą wyzysku pracowników, która podlega karze na podstawie dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar⁸. We wspomnianej dyrektywie przewidziano również odpowiedzialność – w tym sankcje administracyjne i karne – osób prawnych za czyny noszące znamiona wyzysku, o których mowa w tej dyrektywie, popełnione na ich korzyść przez osobę pełniącą rolę kierowniczą w danej osobie prawnej lub za umożliwienie popełnienia przestępstwa z uwagi na brak nadzoru lub kontroli. Niniejszy wniosek uzupełni tę dyrektywę i nie utrudni

⁶ Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

⁷ [Wytyczne dla przedsiębiorstw UE dotyczące należytej staranności, mające na celu ograniczenie ryzyka pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach wartości.](#)

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW, Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1.

właściwym organom, w tym organom ścigania, podejmowania działań w ramach ich kompetencji w odniesieniu do domniemanego lub potwierdzonego przestępstwa handlu ludźmi związanego z pracą przymusową i wyzyskiem pracowników.

W dyrektywie w sprawie kar wobec pracodawców⁹ ustanowiono zakaz zatrudniania obywateli państw trzecich przebywających na terytorium danego państwa nielegalnie, uwzględniając ofiary handlu ludźmi. Niniejszy wniosek będzie uzupełniał również tę dyrektywę.

Ciągłe istnienie pracy przymusowej obrazuje potrzebę dodatkowych środków, ukierunkowanych również na produkty, aby zapobiec wprowadzaniu do obrotu i udostępnianiu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

• **Spójność z innymi politykami Unii**

W Planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024¹⁰ przewidziano jako priorytet po stronie UE i państw członkowskich wspieranie eliminowania pracy przymusowej oraz wdrażanie norm międzynarodowych w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, takich jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz dotyczące należytej staranności przedsiębiorstw¹¹. Niniejszy wniosek jest zgodny z priorytetami określonymi w tym planie działania. Uzupełnia on również strategię UE na rzecz praw dziecka¹², w której – zgodnie z art. 32 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Unia zobowiązała się do wdrażania podejścia bazującego na zerowej tolerancji wobec pracy dzieci, a także do zapewnienia, aby łańcuchy dostaw przedsiębiorstw unijnych były wolne od pracy dzieci.

Niniejszy wniosek nie ma wpływu na stosowanie innych wymogów dotyczących praw człowieka. Uzupełni również unijne otoczenie regulacyjne, które obecnie nie przewiduje zakazu wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Współpraca międzynarodowa z organami państw niebędących członkami UE będzie realizowana w sposób usystematyzowany w ramach istniejących struktur dialogu, na przykład dialogu na temat praw człowieka prowadzonego z państwami trzecimi, lub – w stosownych przypadkach – specjalnych struktur, które będą tworzone *ad hoc*. Wysoki Przedstawiciel w ramach swojej funkcji Wiceprzewodniczącego Komisji zapewni spójność z poszczególnymi obszarami działań zewnętrznych w Komisji.

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich, Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24.

¹⁰ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2020-2024.pdf

¹¹ Wykaz wytycznych sektorowych można znaleźć pod adresem <http://mneguidelines.oecd.org/sectors/>

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia UE na rzecz praw dziecka”, COM(2021) 142 final z 24.3.2021.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą niniejszego wniosku są art. 114 i 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Art. 114 TFUE stanowi, że Parlament i Rada przyjmują środki dotyczące zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych państw członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Rozporządzenie przyjęto, aby uniknąć przeszkód w swobodnym przepływie towarów oraz usunąć zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym, które mogłyby wynikać z rozbieżności w krajowych przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku Unii produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

W coraz większym stopniu zwraca się uwagę na utrzymywanie się problemu pracy przymusowej oraz na konieczność unikania udostępniania produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Kilka parlamentów i rządów państw członkowskich ogłosiło potrzebę przyjęcia przepisów w celu zapewnienia, aby produkty wytwarzane z wykorzystaniem pracy przymusowej nie trafiały na ich rynki. W tym kontekście istnieje poważne ryzyko, że państwa członkowskie przyjmą przepisy krajowe zakazujące wprowadzania do obrotu i udostępniania na swoim terytorium towarów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Przepisy te będą prawdopodobnie rozbieżne. Skutkiem takiej rozbieżności będą prawdopodobnie działania mające na celu obejście prawa, co wpłynie na przepływ towarów w ramach rynku wewnętrznego. Wynika z tego, że rozbieżność w przepisach państw członkowskich dotyczących wprowadzania do obrotu i udostępniania na ich rynkach krajowych produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej stwarza ryzyko powstania zakłóceń na rynku wewnętrznym i nieuzasadnionych barier dla swobodnego przepływu towarów.

Zgodnie z art. 207 TFUE wspólna polityka handlowa musi opierać się na jednolitych zasadach, na przykład w odniesieniu do polityki eksportowej. Ponieważ niniejszy wniosek będzie miał bezpośrednie i natychmiastowe skutki dla handlu w postaci zakazu wywozu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej oraz zakazu wprowadzania na rynek UE produktów, co do których udowodniono, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej, podstawę prawną powinien stanowić art. 207.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Wdrożenie niniejszego wniosku, w szczególności prowadzenie dochodzeń i podejmowanie decyzji o zakazie sprzedaży produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej, będzie należało do kompetencji organów krajowych państw członkowskich. Organy celne będą działać – przede wszystkim na podstawie decyzji wydanych przez właściwe organy państw członkowskich – na granicach zewnętrznych UE w celu zidentyfikowania produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej i uniemożliwienia ich wprowadzenia na rynek UE lub opuszczenia przez nie tego rynku. Same przepisy państw członkowskich w tej dziedzinie prawdopodobnie nie będą jednak wystarczające ani skuteczne, a celów wniosku nie można osiągnąć w odpowiedni sposób wyłącznie poprzez przepisy na poziomie państwa członkowskiego. Przyjęcie przepisów i koordynacja ich egzekwowania na szczeblu unijnym są konieczne z następujących powodów:

- Funkcjonowanie rynku UE wymaga przyjęcia wspólnych przepisów w tej dziedzinie. Rozbieżność przepisów państw członkowskich stwarza ryzyko powstania zakłóceń na rynku wewnętrznym oraz nieuzasadnionych barier dla swobodnego przepływu towarów.
- Działania w zakresie egzekwowania przepisów muszą być jednolite w całej UE. Mniej rygorystyczne egzekwowanie przepisów w niektórych częściach UE będzie prowadziło do powstawania gorzej chronionych obszarów, co może zagrażać interesowi publicznemu i sprzyjać nieuczciwym warunkom transakcji.
- Ryzyko związane z pracą przymusową w ramach łańcuchów wartości przedsiębiorstw niejednokrotnie wywołuje skutki transgraniczne, które wywierają wpływ na szereg państw członkowskich UE lub państw niebędących jej członkami. Świadczy to o konieczności wypracowania ogólnounijnego podejścia gwarantującego pewność prawa i równe warunki działania przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na rynku wewnętrznym i poza nim.

Wniosek jest zatem **konieczny** z punktu widzenia zapewnienia **rygorystycznego i jednolitego egzekwowania przepisów** w tej dziedzinie, w celu zapobiegania zakłóceniom w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, ochrony interesu publicznego bronionego w tym kontekście oraz zapewnienia równych warunków działania przedsiębiorstwom mającym siedzibę w UE i poza jej granicami.

• **Proporcjonalność**

Ponieważ niniejszy wniosek dotyczy produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej dowolnego typu i pochodzenia, jego zakres objąłby wszystkie podmioty gospodarcze wprowadzające te produkty do obrotu i udostępniające je na rynku UE. Skuteczne egzekwowanie przepisów będzie jednak wymagać od właściwych organów skupienia swoich działań tam, gdzie ryzyko pracy przymusowej jest najbardziej powszechne, oraz w tych miejscach, w których jej skutki mogą być najpoważniejsze. Oznacza to, że nacisk zostanie położony prawdopodobnie na większe podmioty gospodarcze na wczesnych etapach unijnego łańcucha wartości (np. importerów, producentów, wytwórców lub dostawców produktów).

We wniosku określono wspólny zestaw uprawnień dla wszystkich właściwych organów w państwach członkowskich, co powinno przyczynić się do poprawy skuteczności egzekwowania przepisów. Uprawnienia wykonawcze będą należały do państw członkowskich. W niektórych państwach członkowskich może wystąpić konieczność dostosowania krajowych przepisów prawa procesowego, aby zapewnić organom egzekwowania prawa skuteczne korzystanie z przysługujących im uprawnień w kontekście transgranicznym, a także z myślą o współpracy i rozwiązaniu problemu niezgodnych produktów w UE. Wybrany poziom harmonizacji jest niezbędny do zapewniania sprawnej współpracy właściwych organów i wymiany informacji między tymi organami.

Wniosek zapewni poprawę współpracy w zakresie egzekwowania przepisów i jego spójności dzięki ustanowieniu sieci właściwych organów, bez nakładania nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia na organy państw członkowskich. W związku z powyższym wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów.

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzenie jest niezbędne z punktu widzenia osiągnięcia celów skutecznego egzekwowania i przestrzegania przepisów. Dyrektywa nie pozwoliłaby osiągnąć tych celów, ponieważ po jej transpozycji mogą utrzymywać się rozbieżności jurysdykcyjne, co zagraża harmonizacji egzekwowania przepisów.

Aby zapewnić wsparcie organom egzekwowania prawa państw członkowskich oraz przedsiębiorstwom, Komisja wyda wytyczne zawierające ogólne i szczegółowe informacje oraz porady dotyczące stosowania wniosku i przestrzegania jego przepisów.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Konsultacje obejmowały publikację zaproszenia do zgłaszania uwag, ukierunkowane konsultacje oraz inne działania informacyjne, a także informacje zwrotne *ad hoc*. Strategia konsultacji zakładała uzyskanie informacji ze strony odpowiednich zainteresowanych stron zarówno z UE, jak i z państw niebędących członkami UE. Wśród głównych zainteresowanych stron znalazły się:

- przedsiębiorstwa (w tym mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa ⁴¹ (MŚP) oraz organizacje przedstawicielskie i inne podmioty gospodarcze w łańcuchach dostaw, w których może występować praca przymusowa;
- organizacje związków zawodowych;
- państwa członkowskie UE i państwa niebędące członkami UE;
- organizacje międzynarodowe (w szczególności MOP i OECD);
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego/organizacje pozarządowe (NGO).

Ukierunkowane konsultacje odbyły się w dniach 19 maja–23 czerwca 2022 r. W konsultacjach uwzględniono wkład ze strony odpowiednich organów państw członkowskich i zainteresowanych stron w postaci spotkań istniejących platform i sieci. Planowaną inicjatywę przedstawiono na 14 takich spotkaniach, w tym w ramach Unijnej Sieci ds. Zgodności Produktów, dialogu ze społeczeństwem obywatelskim prowadzonego przez DG ds. Handlu, grupy ekspertów Komisji ds. handlu i zrównoważonego rozwoju oraz wymiany opinii z europejskimi partnerami społecznymi. W ukierunkowanych konsultacjach udział wzięli przedstawiciele państw członkowskich i ponad 450 innych zainteresowanych stron.

Zasadniczo wszystkie zainteresowane strony przyznały, że praca przymusowa stanowi złożony problem, który należy rozwiązać i ostatecznie wyeliminować. Niektóre z nich wskazały jednak, że w UE należy to uczynić na gruncie krajowego prawa karnego państw członkowskich. Zarówno przedstawiciele państw członkowskich, jak i pozostałe zainteresowane strony podkreślali, że przewidywany instrument UE musi być zgodny z zasadami WTO i musi opierać się na normach międzynarodowych, takich jak definicja terminu „praca przymusowa” sformułowana przez MOP. Wszystkie zainteresowane strony zakwestionowały brak specjalnej oceny skutków.

Większość zainteresowanych stron podkreśliła również, że nowy instrument powinien być zgodny i powiązany z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, ale nie powinien jej powielać, zwłaszcza jeżeli chodzi o wdrożenie i egzekwowanie obu instrumentów.

Wiele zainteresowanych stron twierdziło, że konieczne jest zwrócenie większej uwagi na kwestię proporcjonalności, i wskazało, iż należy uniknąć nakładania dodatkowego obciążenia na przedsiębiorstwa, szczególnie MŚP. Zainteresowane strony zwróciły się również z prośbą o przedstawienie wskazówek, które w szczególności pomogłyby im w identyfikacji ryzyka. Niektóre zainteresowane strony podniosły kwestię sposobu unikania różnic we wdrażaniu nowego instrumentu między państwami członkowskimi.

W odniesieniu do przedmiotowego wniosku opublikowano zaproszenie do zgłaszania uwag¹³ na portalu poświęconym lepszemu stanowieniu prawa (znanym również pod nazwą „Wyraż swoją opinię”), co ma na celu umożliwienie zainteresowanym stronom przedstawienia uwag na temat potrzeby podjęcia działań i planowanej inicjatywy oraz wniesienie wkładu we wszelkie dalsze kwestie, które należy rozważyć przy rozwijaniu tej dziedziny polityki. Grupę docelową stanowili eksperci i przedstawiciele zainteresowanych stron, takich jak stowarzyszenia przedsiębiorców, importerzy i producenci, konsumenci, organizacje pozarządowe, związki zawodowe, przedsiębiorstwa handlu detalicznego i przedstawiciele krajowi, w tym organy krajowe odpowiedzialne za egzekwowanie odpowiednich przepisów.

Odpowiedzi i informacje zwrotne w ramach konsultacji publicznych w związku z przedmiotowym zaproszeniem do zgłaszania uwag można było przedstawiać w okresie od 23 maja 2022 r. do 20 czerwca 2022 r. Łącznie wpłynęło 107 odpowiedzi, z czego 76 zawierało dodatkowe informacje lub załączone stanowisko.

Główne grupy respondentów były następujące: stowarzyszenia przedsiębiorców (33 %), przedstawiciele organizacji pozarządowych (31 %) oraz przedsiębiorstwa/organizacje biznesowe (15 %), a w dalszej kolejności – związki zawodowe, obywatele, organy publiczne oraz ośrodki akademickie/instituty badawcze.

Informacji zwrotnych udzieliły zainteresowane strony z 22 państw na pięciu kontynentach. Większość odpowiedzi pochodziła od zainteresowanych stron z Belgii (33 – obejmuje to również zainteresowane strony, które przedstawiły informacje zwrotne za pośrednictwem swoich przedstawicielstw w Belgii), Niemiec (19) i Stanów Zjednoczonych (12).

Jeżeli chodzi o zakres stosowania instrumentu, głównym przedmiotem sporu była kwestia, czy powinien on ograniczać się do indywidualnej analizy każdej poszczególnych przesyłki, czy też należy w nim również przewidzieć zwiększony nadzór nad konkretnymi produktami, branżami, zakładami produkcyjnymi, regionami i państwami.

Zainteresowane strony zasadniczo zaaprobowaly stosowanie opracowanej przez MOP definicji terminu „praca przymusowa” sformułowanej w Konwencji nr 29 dotyczącej pracy przymusowej z 1930 r. oraz 11 wskaźników MOP dotyczących pracy przymusowej¹⁴. Zainteresowane strony często odnosiły się również do Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznych OECD dotyczących należytej

¹³ Ustanowienie skutecznego zakazu wprowadzania do obrotu produktów wytwarzanych, wydobywanych lub pozyskiwanych przy użyciu pracy przymusowej (europa.eu).

¹⁴ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/publications/WCMS_203832/lang--en/index.htm

staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności gospodarczej, a także do Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka. Zainteresowane strony często wносиły o to, by przedmiotowy wniosek był zgodny z tymi wytycznymi, do których już obecnie się stosują.

Nie było zgody co do tego, jakich dowodów potrzebują organy, aby móc wstrzymać przesyłkę w punkcie wprowadzenia. Zainteresowane strony będące przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego opowiedziały się za przyjęciem domniemania wzruszalnego w odniesieniu do określonych produktów, branż, zakładów produkcyjnych, regionów i państw, w przypadku których często dochodzi do przypadków pracy przymusowej. Ponadto organy krajowe powinny mieć możliwość wszczynania dochodzeń, jeżeli mają uzasadnione podejrzenia, że w przypadku danych produktów występują znamiona pracy przymusowej w ramach łańcucha wartości. Ponadto należy wprowadzić mechanizm wnoszenia skarg, aby społeczeństwo obywatelskie i związki zawodowe mogły wnosić skargi w celu wszczęcia dochodzenia. Sektor prywatny wyraził opinię, że dochodzenia należy wszczynać na podstawie uzasadnionego podejrzenia niezależnie od państwa i produktu. Przedstawione uwagi zawierały także odmienne opinie na temat ciężaru dowodu, tj. czy za udowodnienie, że przywożone produkty nie noszą znamion pracy przymusowej, odpowiada importer, czy też to organ celny musi wykazać, że w procesie produkcji badanej przesyłki doszło do procederu pracy przymusowej. W każdym przypadku większość zainteresowanych stron zgadza się ze stwierdzeniem, że powinny funkcjonować konkretne procesy i normy dochodzeniowe, aby zapewnić przewidywalność i ujednolicenie.

W kwestii egzekwowania przepisów większość zainteresowanych stron jest zgodna, że w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich powinny obowiązywać takie same normy i że należy unikać ryzyka rozdrobnienia. Krajowe organy egzekwowania prawa muszą zatem otrzymać wyraźne wytyczne i zasoby potrzebne do skutecznego monitorowania i egzekwowania proponowanego rozporządzenia (w tym do celów szkoleń i zapewnienia, aby organy krajowe dysponowały wystarczającym personelem), a UE musi zajmować się koordynacją działań.

Respondenci z sektora prywatnego często wskazywali na konieczność zachowania spójności z obowiązującymi obecnie regulacjami unijnymi i krajowymi z myślą o uniknięciu powielania działań przez przedsiębiorstwa i zwiększania formalności administracyjnych. W pozostałych uwagach uznano, że inicjatywa ta stanowi uzupełnienie luk w innych regulacjach, czego przykładem jest wyłączenie MŚP z zakresu stosowania proponowanej dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

W kwestii MŚP opinie są również podzielone. Przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego podkreślili, że MŚP nie powinny być objęte wyłączeniami ani przepisami szczególnymi, jak ma to miejsce w przypadku proponowanej dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ponieważ większość przedsiębiorstw w UE to MŚP, muszą one być w pełni uwzględnione, aby nowy instrument miał znaczący wpływ. Z drugiej strony, znacząca liczba przedstawicieli stowarzyszeń przedsiębiorców lub przedsiębiorstw/organizacji biznesowych opowiedziała się za objęciem MŚP specjalnym traktowaniem polegającym na skierowaniu do nich szczegółowych wytycznych albo objęciu ich przepisami szczegółowymi czy też nawet wyłączeniami z zakresu stosowania tego instrumentu. Jako główne uzasadnienie tych postulatów wskazywano, że mniejsze przedsiębiorstwa dysponują mniejszymi zasobami, które mogą przeznaczyć na przeprowadzenie szczegółowej analizy należytej staranności, oraz słabszą pozycję rynkową,

przez co nie mogą wywierać presji na dostawcach, aby ci dokładali dodatkowych starań lub zapewnili dostęp do swoich zakładów produkcyjnych i pracowników.

W nowym wniosku należałoby zapewnić, nie tylko aby produkty, co do których ustalono, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej, były objęte zakazem wprowadzania na jednolity rynek UE, ale również aby nie można ich było przekierowywać do państw, w których nie są one zakazane lub które nie mają zdolności do prowadzenia dochodzeń lub egzekwowania zakazu. Kwestią najwyższej wagi jest zatem pogłębienie współpracy z organami państw trzecich w celu zapewnienia, aby produktów objętych zakazem wprowadzania na ich rynek, nie wprowadzano na jednolity rynek UE i odwrotnie.

W otrzymanych informacjach zwrotnych podkreślono również wartość dodaną wnoszoną przez bazę danych. Zainteresowane strony sugerowały, że organy publiczne mogłyby stworzyć rejestr sankcji oraz podmiotów i produktów objętych zakazem. Dzięki temu przedsiębiorstwa, szczególnie MŚP, mogłyby unikać problematycznych dostawców. Szereg zainteresowanych stron wnosiło również, aby z uwagi na przejrzystość organy celne ujawniały dane takich dostawców. Przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego żądali, aby importerzy mieli obowiązek określania i przedstawiania danych wszystkich swoich dostawców.

Wiele zainteresowanych stron przedstawiło inicjatywy dotyczące danego przedsiębiorstwa lub sektora, które wprowadziły, aby rozwiązać problem stosowania pracy przymusowej w ich łańcuchach wartości, oraz osiągnięte w tym zakresie wyniki.

• **Ocena skutków**

Przedmiot inicjatywy – praca przymusowa – stanowi całkowite zaprzeczenie poszanowania godności ludzkiej oraz powszechności i niepodzielności praw człowieka określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej, a także art. 5 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 4 europejskiej konwencji praw człowieka.

W tym kontekście problem pracy przymusowej wymaga pilnych działań, co nie pozwala na przygotowanie oceny skutków. Przy sporządzaniu niniejszego wniosku wykorzystano jednak dowody zgromadzone w ramach ocen skutków innych inicjatyw, takich jak wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz inicjatywa dotycząca zrównoważonych produktów. Z tego powodu i ze względu na znaczenie i pilny charakter odnośnej inicjatywy przyznano odstępstwo na podstawie wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa. Analiza i dowody potwierdzające zostaną przedstawione w dokumencie roboczym służb Komisji w ciągu trzech miesięcy od publikacji niniejszego wniosku.

Koszty związane z wnioskiem będą sprowadzać się głównie do kosztów egzekwowania przepisów ponoszonych przez organy publiczne i kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez podmioty gospodarcze. Komisja również poniesie ograniczone koszty.

Na koszty przestrzegania przepisów będą składać się koszty, które przedsiębiorstwa muszą ponieść w celu zagwarantowania, że nie wprowadzają do obrotu ani nie udostępniają na rynku UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Koszty te będą zależeć od tego, czy przedsiębiorstwa są już objęte przepisami dotyczącymi należytej staranności (na przykład przepisami proponowanej dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju) lub czy dobrowolnie przeprowadziły już analizę należytej staranności.

Koszty ponoszone przez państwa członkowskie wdrażające wniosek będą zależeć od istniejącej struktury administracyjnej na szczeblu krajowym (tj. od tego, czy organy wykonują już podobne zadania), od obowiązujących już przepisów krajowych dotyczących powiązanych kwestii oraz od potencjalnej aktualizacji systemów celnych.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Zakres stosowania tego nowego instrumentu powinien obejmować wszystkie podmioty gospodarcze udostępniające produkty na rynku UE lub wywożące produkty z rynku UE. Jest to konieczne do ustanowienia skutecznego zakazu udostępniania na rynku UE produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

MŚP mogą dysponować ograniczonymi zasobami i wiedzą specjalistyczną do celów wdrożenia skutecznych systemów należytej staranności. Wycofanie towarów z rynku może również oznaczać większe obciążenia wobec MŚP niż wobec dużych przedsiębiorstw.

W odniesieniu do MŚP konieczne będzie zatem wprowadzenie szeregu dostosowań. Teoretycznie, aby uwzględnić szczególne potrzeby i ograniczenia MŚP, można by **wyłączyć** takie przedsiębiorstwa z zakresu stosowania niniejszego wniosku. Nie jest to jednak realny wariant, ponieważ wniosek musi dotyczyć produktów, w przypadku których istnieje podejrzenie, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej, niezależnie od wielkości zaangażowanych podmiotów gospodarczych. Nie można z góry wykluczyć, że podmiotami, do których organy prowadzące dochodzenia w przedmiocie pracy przymusowej mogą się zwrócić, będą w niektórych przypadkach MŚP. Wyłączenie MŚP miałoby zatem wpływ na skuteczność wniosku i wprowadziłoby element niepewności. Ponadto należy pamiętać, że ponieważ MŚP zwykle należą do łańcuchów wartości, strategie ukierunkowane na duże przedsiębiorstwa w tych łańcuchach dostaw mają również wpływ na MŚP, które muszą stosować procedury należytej staranności, aby uzyskać dostęp do finansowania oraz sprostać wymogom większych nabywców/dostawców, którzy dokładają należytej staranności. Jak wskazano w zaleceniach Komisji w *rocznym sprawozdaniu na temat europejskich MŚP za lata 2021–2022*⁴², lepszym rozwiązaniem może okazać się określenie w przepisach uproszczonych dobrowolnych narzędzi i środków ograniczających ryzyko umożliwiających MŚP wykazanie, że wywiązują się z zobowiązań w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Komisja przeanalizowała zasadność wprowadzenia **progu** dotyczącego ilości lub wartości produktów, poniżej którego organy nie wszczynałyby dochodzeń w przedmiocie pracy przymusowej na podstawie niniejszego wniosku. Ponieważ bardziej prawdopodobne jest, że MŚP udostępniają produkty na rynku w mniejszych ilościach, wprowadzenie tego typu klauzuli *de minimis* zasadniczo może stanowić sposób na uwzględnienie tej sytuacji i wyłączenie w dużym stopniu MŚP z dochodzeń. Ustanowienie progów *de minimis* zakłóciłoby jednak równe warunki działania na rynku wewnętrznym, tworząc luki prawne. Jednocześnie w ten sposób nie zapewniono by, aby MŚP nigdy nie były objęte zakresem stosowania niniejszego wniosku, ponieważ mniejsze podmioty gospodarcze z pewnością mogą udostępniać znaczące ilości produktów na rynku, w zależności od sektora.

W związku z tym sytuację takich podmiotów należy uwzględnić nie poprzez ustanowienie całkowitego wyłączenia MŚP ani poprzez stosowanie progu *de minimis*, ale w ramach projektu środka, w tym w ramach egzekwowania opartego na analizie ryzyka i narzędzi wsparcia. Poniżej przedstawiono przykładowe elementy tego rozwiązania.

Konstrukcja środka: podejmując decyzję w sprawie terminu na przedstawianie informacji, właściwe organy będą brać pod uwagę wielkość i zasoby danych podmiotów gospodarczych,

mając na uwadze, że mniejsze przedsiębiorstwa będą dysponowały mniejszymi zasobami na potrzeby przeglądu i określenia łańcucha wartości niż większe przedsiębiorstwa.

Egzekwowanie oparte na analizie ryzyka: właściwe organy powinny prowadzić działania w zakresie egzekwowania przepisów przede wszystkim tam, gdzie najprawdopodobniej przyniosą najlepsze wyniki, tj. powinny koncentrować się na podmiotach gospodarczych uczestniczących w etapach łańcucha wartości znajdujących się najbliżej obszaru, w przypadku którego ryzyko wystąpienia pracy przymusowej jest największe. Właściwe organy powinny również wziąć pod uwagę wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych, ilość odnośnych produktów, jak również skalę podejrzaną pracy przymusowej.

Narzędzie wsparcia: ponieważ z doświadczenia wynika, że MŚP korzystają z narzędzi wsparcia, takich jak wytyczne lub wzory, z którymi wiążą się mniejsze koszty, Komisja wyda wskazówki uwzględniające wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Dołączona do niniejszego wniosku ocena skutków finansowych regulacji obejmuje skutki dla zasobów budżetowych, ludzkich i administracyjnych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja będzie aktywnie monitorować wdrożenie proponowanego rozporządzenia i zapewni, aby osiągnięto jego cele. Głównym celem monitorowania będzie skuteczne zapobieganie udostępnianiu na rynku UE lub wywożeniu z rynku UE produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej oraz zapewnienie skutecznej współpracy między właściwymi organami. Kwestią uwzględnianą w ramach monitorowania będzie również wpływ na przedsiębiorstwa, szczególnie MŚP.

- Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Rozdział I zawiera przepisy ogólne: przedmiot (art. 1), definicje (art. 2) i zakaz dotyczący produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej, a konkretnie udostępniania takich produktów na rynku UE i ich wywozu (art. 3).

Rozdział II zawiera szczegółowe informacje na temat dochodzeń prowadzonych przez właściwe organy i podejmowanych przez nie decyzji. Państwa członkowskie będą zobowiązane do wyznaczenia właściwego organu lub właściwych organów odpowiedzialnych za realizację obowiązków wynikających z niniejszego wniosku (art. 12). Na wstępnym etapie dochodzeń właściwe organy będą zobowiązane do stosowania podejścia opartego na analizie ryzyka, a w szczególności do oceny ryzyka naruszenia wskazanego wyżej zakazu (art. 4). Jeżeli właściwy organ ustali, że istnieje uzasadniona obawa, iż doszło do takiego naruszenia, wówczas będzie musiał przeprowadzić dochodzenie w sprawie danych produktów i podmiotów gospodarczych (art. 5). W rozdziale tym określa się również decyzje podejmowane przez właściwe organy (art. 6), treść tych decyzji (art. 7), ich przegląd (art. 8) i uznawanie (art. 14). Na właściwe organy zostaną nałożone obowiązki w zakresie informowania Komisji i właściwych organów pozostałych państw członkowskich (art. 9) oraz obowiązki dotyczące współpracy administracyjnej i wzajemnej komunikacji (art. 13). Rozdział ten zawiera również przepisy dotyczące przedstawiania informacji na temat

domniemyanych naruszeń (art. 10) i bazy danych dotyczącej obszarów lub produktów, w przypadku których występuje ryzyko pracy przymusowej (art. 11).

Rozdział III zawiera przepisy dotyczące produktów wprowadzanych na rynek UE lub opuszczających rynek UE. Należy ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące kontroli celnych, ponieważ rozporządzenie (UE) 2019/1020 w tym przypadku jest nieprzydatne, a organy celne nie mogą występować w charakterze organów pierwszej linii obrony, jak ma to miejsce na podstawie rozporządzenia (UE) 2019/1020. Organy te będą zatem opierać się na decyzjach podejmowanych przez właściwe organy. Ponadto organy celne muszą dysponować szczegółowymi informacjami na temat osób fizycznych i prawnych uczestniczących w procesie produkcji, a także na temat samego produktu, aby skutecznie zapobiegać wprowadzaniu na rynek UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej lub wywożeniu takich produktów z rynku UE, na podstawie decyzji właściwych organów.

W związku z powyższym rozdział III zawiera przepisy dotyczące kontroli celnych (art. 15), informacji udostępnianych organom celnym przez podmiot gospodarczy (art. 16), zawieszenia dopuszczenia do obrotu lub wywozu produktów, które mogą naruszać przedmiotowy zakaz (art. 17), ich dopuszczenia do obrotu lub wywozu w przypadku braku naruszenia (art. 18), odmowy ich dopuszczenia do obrotu lub wywozu (art. 19) oraz usuwania produktów, w odniesieniu do których wydano odmowę dopuszczenia do obrotu lub wywozu (art. 20), a także przepisy dotyczące wymiany informacji i współpracy między właściwymi organami i organami celnymi (art. 21).

Rozdział IV zawiera przepisy dotyczące systemów informatycznych (art. 22), wytycznych, które Komisja będzie musiała wydać, aby pomóc właściwym organom we wdrażaniu tego proponowanego rozporządzenia, a podmiotom gospodarczym – w przestrzeganiu jego przepisów, a także przepisy zapewniające jasność zadań i spójność działań wśród właściwych organów (art. 23) oraz przepisy dotyczące ustanowienia, składu i zadań Unijnej Sieci na rzecz Zwalczenia Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej, która będzie służyć jako platforma zorganizowanej koordynacji i współpracy między właściwymi organami i Komisją (art. 24).

W rozdziale V przedstawiono przepisy końcowe dotyczące: poufności (art. 25), współpracy międzynarodowej (art. 26), aktów delegowanych (art. 27), trybu pilnego (art. 28), procedury komitetowej (art. 29), kar (art. 30) oraz wejścia w życie i daty rozpoczęcia stosowania niniejszego proponowanego rozporządzenia (art. 31).

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i 207,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁵,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jak wskazano w preambule Protokołu z 2014 r. do Konwencji nr 29 dotyczącej pracy przymusowej („konwencja MOP nr 29”) Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), praca przymusowa stanowi poważne naruszenie godności ludzkiej i podstawowych praw człowieka. MOP wskazała, że wyeliminowanie wszelkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej stanowi zasadę dotyczącą praw podstawowych. MOP zalicza konwencję MOP nr 29, protokół z 2014 r. do konwencji nr 29 oraz Konwencję MOP nr 105 dotyczącą zniesienia pracy przymusowej („konwencja MOP nr 105”) do podstawowych konwencji MOP¹⁶. Zjawisko pracy przymusowej obejmuje wiele różnego rodzaju praktyk przymusu do pracy, w ramach których od osób wymaga się pracy lub usługi, do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie¹⁷.
- (2) Zjawisko pracy przymusowej występuje powszechnie na całym świecie. Szacuje się, że w 2021 r. około 27,6 mln osób wykonywało pracę przymusową¹⁸. Szczególnie narażone na poddanie się naciskom do wykonywania pracy przymusowej są osoby z grup w trudnej sytuacji i z grup zmarginalizowanych. Nawet jeżeli praca przymusowa nie jest narzucana przez państwo, często wynika z braku dobrego zarządzania przez niektóre podmioty gospodarcze.

¹⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹⁶ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

¹⁷ Definicja MOP terminu „praca przymusowa” według Konwencji MOP dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1920 r. (nr 29), [Czym jest praca przymusowa, współczesne niewolnictwo i handel ludźmi \(Praca przymusowa, współczesne niewolnictwo i handel ludźmi\) \(ilo.org\)](#).

¹⁸ *Global estimates of modern slavery* [Globalne szacunki dotyczące współczesnego niewolnictwa] z 2021 r. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf.

- (3) Zwalczanie pracy przymusowej stanowi dla Unii priorytet. Poszanowanie godności ludzkiej oraz powszechność i niepodzielność praw człowieka stanowią zasady wyraźnie określone w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej. Art. 5 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 4 europejskiej konwencji praw człowieka stanowią, że nikt nie może być zmuszony do świadczenia pracy przymusowej lub obowiązkowej. Zgodnie z wykładnią art. 4 europejskiej konwencji praw człowieka wielokrotnie przedstawioną przez Europejski Trybunał Praw Człowieka na podstawie tego artykułu państwa członkowskie muszą karać i ścigać sprawców czynów stawiających daną osobę w sytuacjach opisanych w art. 4 europejskiej konwencji praw człowieka¹⁹.
- (4) Wszystkie państwa członkowskie ratyfikowały podstawowe konwencje MOP dotyczące pracy przymusowej i pracy dzieci²⁰. Są zatem prawnie zobowiązane do zapobiegania stosowaniu pracy przymusowej, wyeliminowania tego zjawiska i regularnego przedstawiania MOP sprawozdań.
- (5) W drodze przyjmowanych strategii i inicjatyw ustawodawczych Unia dąży do wyeliminowania stosowania pracy przymusowej. Unia propaguje stosowanie należytej staranności zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi i zasadami ustanowionymi przez organizacje międzynarodowe, w tym MOP, Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (zwaną dalej „OECD”) i Organizację Narodów Zjednoczonych (zwaną dalej „ONZ”), w celu zapewnienia, aby w łańcuchach wartości przedsiębiorstw z siedzibą w Unii nie dochodziło do przypadków pracy przymusowej.
- (6) Unijna polityka handlowa przyczynia się do zwalczania pracy przymusowej zarówno w ramach jednostronnych środków związanych z handlem, jak i dwustronnych stosunków handlowych. Rozdziały unijnych umów handlowych dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju zawierają zobowiązanie do ratyfikacji i skutecznego wdrożenia podstawowych konwencji MOP, w tym konwencji MOP nr 29 i konwencji MOP nr 105. Ponadto jednostronne preferencje w zakresie handlu w ramach unijnego ogólnego systemu preferencji taryfowych można by wycofać w odniesieniu do poważnych i systematycznych naruszeń postanowień konwencji MOP nr 29 i konwencji MOP nr 105.
- (7) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania handlu ludźmi (dyrektywa 2011/36/UE)²¹ (dyrektywa w sprawie zwalczania handlu ludźmi) zharmonizowano definicję handlu ludźmi, uwzględniając przymusową pracę lub służbę, oraz określono minimalny wymiar sankcji. Wszelkie określone przepisy dotyczące zakazu wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku Unii krajowych lub przywożonych produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej i wywozu takich produktów oraz obowiązku zapewnienia, aby takie produkty wycofano z rynku Unii („zakaz”), nie powinny naruszać przepisów tej dyrektywy, a w szczególności powinny pozostawać bez uszczerbku dla kompetencji organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępstw handlu ludźmi, w tym wyzysku pracowników.

¹⁹ Na przykład pkt 89 i 102 w sprawie Siliadin/Francja lub pkt 105 w sprawie Chowdury i in./Grecja.

²⁰ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-brussels/documents/publication/wcms_195135.pdf

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW, Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1.

- (8) [W szczególności w dyrektywie 20XX/XX/UE w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono horyzontalne obowiązki polegające na dokładaniu należytej staranności w celu identyfikowania potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, w tym w kontekście pracy przymusowej, i dla środowiska wywieranych przez działalność samego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz podmiotów działających w ramach jego łańcucha wartości, zapobiegania tym szkodom, ich łagodzenia oraz ponoszenia w tym kontekście odpowiedzialności, zgodnie z międzynarodowymi normami w zakresie praw człowiek i praw pracowniczych oraz konwencjami w zakresie ochrony środowiska. Obowiązki te będą miały zastosowanie do dużych przedsiębiorstw przekraczających określony próg dotyczący liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży oraz do mniejszych przedsiębiorstw w sektorach o dużym wpływie przekraczających określony próg dotyczący liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży²².]
- (9) Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821²³ unijni importerzy minerałów objęci zakresem stosowania tego rozporządzenia muszą wypełniać obowiązki w zakresie należytej staranności zgodne z załącznikiem II do Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka oraz z zaleceniami w zakresie należytej staranności zawartymi w tych wytycznych. [Rozporządzenie (UE) nr XX/20XX w sprawie baterii i zużytych baterii zawiera obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw, w tym pod kątem praw pracowniczych²⁴.] [Rozporządzenie (UE) nr XX/20XX w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów²⁵ zawiera wymóg zachowania należytej staranności w zakresie legalnych i niepowodujących wylesiania towarów i produktów objętych zakresem stosowania tego rozporządzenia, w tym pod kątem praw człowieka.]
- (10) Zgodnie z art. [XX] dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE państwa członkowskie muszą zapewnić, aby niektóre podmioty gospodarcze musiały corocznie przedstawiać oświadczenia na temat informacji niefinansowych, w których przedstawiają wpływ swojej działalności na kwestie środowiskowe, społeczne i pracownicze, poszanowanie praw człowieka, w tym w kontekście pracy przymusowej, przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu²⁶. [Ponadto w dyrektywie 20XX/XX/UE w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 20/XX/XX/UE w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937, Dz.U. XX z XX.XX.20XX, s. XX.

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiające obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka, Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1.

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylające dyrektywę 2006/66/WE i zmieniające rozporządzenie (UE) 20XX/XX, Dz.U. XX z XX.XX.20XX, s. XX.

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr XXX/20XX, Dz.U. XX z XX.XX.20XX, s. XX.

²⁶ Dyrektywa 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy, Dz.U.

zrównoważonego rozwoju określono szczegółowe wymogi sprawozdawcze dla przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą dotyczące przestrzegania praw człowieka, w tym w ramach globalnych łańcuchów dostaw. Ujawniane przez jednostki informacje dotyczące praw człowieka powinny w stosownych przypadkach obejmować informacje na temat pracy przymusowej w ich łańcuchu wartości²⁷.]

- (11) W lipcu 2021 r. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych opublikowały wytyczne mające pomóc przedsiębiorstwom unijnym w podjęciu odpowiednich działań, aby ograniczyć ryzyko pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach dostaw²⁸.
- (12) Jak wskazano w komunikacie Komisji w sprawie godnej pracy na całym świecie²⁹, niezależnie od obecnych strategii i ram legislacyjnych konieczne są dalsze działania, aby osiągnąć cele związane z wyeliminowaniem produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej z rynku Unii i tym samym zwiększyć wkład w zwalczanie pracy przymusowej na świecie.
- (13) W swoich rezolucjach Parlament Europejski zdecydowanie potępił pracę przymusową i wezwał do zakazania produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej³⁰. Fakt, iż produkty wytwarzane z wykorzystaniem pracy przymusowej można udostępniać na rynku Unii lub wywozić do państw trzecich bez obowiązywania skutecznego mechanizmu służącego zakazaniu i wycofaniu takich produktów, jest zatem kwestią budzącą publiczny moralny niepokój.
- (14) Aby uzupełnić unijne ramy legislacyjne i ramy polityki dotyczące pracy przymusowej, należy zakazać wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku Unii produktów wytworzonych w efekcie pracy przymusowej lub wywozu wyprodukowanych w kraju lub przywożonych produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej, a także należy zapewnić, aby takie produkty zostały wycofane z rynku Unii.
- (15) Obecnie nie obowiązują żadne przepisy Unii, w których upoważniono by państwa członkowskie do bezpośredniego zatrzymania, zajęcia lub nakazania wycofania produktu po ustaleniu, że został on wytworzony, w całości lub częściowo, z wykorzystaniem pracy przymusowej.
- (16) Aby zapewnić skuteczność zakazu, musi on dotyczyć produktów, w przypadku których użyto pracy przymusowej na dowolnym etapie ich wytwarzania, wydobywania lub pozyskiwania, w tym w ramach obróbki lub przetwarzania tych produktów. Zakaz powinien mieć zastosowanie do wszystkich produktów, niezależnie od ich rodzaju, w tym do ich elementów, a także niezależnie od sektora, pochodzenia,

²⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 20XX/XX/UE zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, Dz.U. XX z XX.XX.20XX, s. XX.

²⁸ Wytyczne dla przedsiębiorstw UE dotyczące należytej staranności, mające na celu ograniczenie ryzyka pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach wartości.

²⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 23 marca 2022 r. w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy (COM(2022) 66 final).

³⁰ Zob. rezolucje: [PROJEKT REZOLUCJI w sprawie nowego instrumentu handlowego umożliwiającego wprowadzenie zakazu obrotu produktami pochodzącymi z pracy przymusowej \(europa.eu\)](#), [teksty przyjęte – Praca przymusowa i sytuacja Ujgurów w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur – czwartek, 17 grudnia 2020 r. \(europa.eu\)](#), [teksty przyjęte – Praca przymusowa w fabryce Linglong i protesty ekologiczne w Serbii – czwartek, 16 grudnia 2021 r. \(europa.eu\)](#).

zarówno do produktów krajowych, jak i przywożonych, wprowadzanych do obrotu, jak i udostępnianych na rynku Unii lub wywożonych.

- (17) Zakaz ten powinien wpisać się w międzynarodowe działania służące zniesieniu pracy przymusowej. Należy zatem dostosować definicję terminu „praca przymusowa” do definicji określonej w konwencji MOP nr 29. Definicję terminu „praca przymusowa wykorzystywana przez organy państwa” należy dostosować do zapisów konwencji MOP nr 105, w której zakazano w szczególności korzystania z pracy przymusowej jako sankcji w stosunku do osób wypowiadających pewne poglądy polityczne, dla celów rozwoju gospodarczego, jako środka dyscypliny pracy, jako kary za udział w strajkach lub jako środka dyskryminacji rasowej, społecznej, narodowej albo religijnej³¹.
- (18) Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MMŚP) mogą dysponować ograniczonymi zasobami i zdolnością do zapewnienia, aby przy wytwarzaniu produktów, które wprowadzają do obrotu lub udostępniają na rynku Unii, nie wykorzystywano pracy przymusowej. Komisja powinna zatem wydać wytyczne dotyczące należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej, w których należy również uwzględnić wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych. Komisja powinna również wydać wytyczne dotyczące wskaźników ryzyka pracy przymusowej oraz publicznie dostępnych informacji, aby pomóc MŚP, a także pozostałym podmiotom gospodarczym w spełnieniu wymogów związanych z zakazem.
- (19) Właściwe organy państw członkowskich powinny monitorować rynek w celu identyfikacji naruszeń zakazu. Wyznaczając takie właściwe organy, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby takie organy dysponowały wystarczającymi zasobami, a ich pracownicy mieli niezbędne kompetencje i wiedzę, w szczególności w zakresie praw człowieka, zarządzania łańcuchem wartości i procesów należytej staranności. Właściwe organy powinny ściśle koordynować działania z krajowymi inspekcjami pracy i organami wymiaru sprawiedliwości i ścigania, w tym z organami odpowiedzialnymi za zwalczanie handlu ludźmi, w taki sposób, aby uniknąć sytuacji, w których organy te utrudniają prowadzenie toczących się dochodzeń.
- (20) Aby zwiększyć skuteczność zakazu, właściwe organy powinny dać podmiotom gospodarczym wystarczający czas na identyfikację i ograniczenie ryzyka pracy przymusowej, zapobieżenie temu ryzyku i jego wyeliminowanie.
- (21) Przy wykrywaniu potencjalnych naruszeń zakazu właściwe organy powinny stosować podejście oparte na analizie ryzyka i ocenić wszystkie dostępne im informacje. Właściwe organy powinny wszcząć dochodzenie, jeżeli na podstawie oceny wszystkich dostępnych informacji stwierdzą, że istnieje uzasadniona obawa naruszenia zakazu.
- (22) Przed wszczęciem dochodzenia właściwe organy powinny zwrócić się do podmiotów gospodarczych objętych oceną o informacje na temat działań podjętych w celu ograniczenia ryzyka pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach wartości, zapobieżenia temu ryzyku lub jego wyeliminowania w odniesieniu do produktów objętych oceną. Zachowanie takiej należytej staranności w odniesieniu do pracy

³¹ [Czym jest praca przymusowa, współczesne niewolnictwo i handel ludźmi \(Praca przymusowa, współczesne niewolnictwo i handel ludźmi\) \(ilo.org\)](#) oraz wspomniane tam konwencje MOP nr 29 i 105.

przymusowej powinno pomóc podmiotowi gospodarczemu w zmniejszeniu ryzyka wystąpienia procederu pracy przymusowej w jego działalności i łańcuchach wartości. Dołożenie należytej staranności oznacza, że kwestie dotyczące pracy przymusowej w łańcuchu wartości zostały zidentyfikowane i rozwiązane zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii i normami międzynarodowymi. Oznacza to, że nie należy wszczynać dochodzenia, jeżeli zdaniem właściwego organu nie ma uzasadnionej obawy naruszenia zakazu, na przykład – lecz nie wyłącznie – ze względu na to, że mające zastosowanie ustawodawstwo, wytyczne, zalecenia lub wszelkie inne środki należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej są stosowane w sposób, który ogranicza ryzyko pracy przymusowej, zapobiega jego występowaniu i je eliminuje.

- (23) W celu zapewnienia współpracy między właściwymi organami wyznaczonymi na podstawie niniejszego rozporządzenia i innych odpowiednich przepisów oraz w celu zapewnienia spójności ich działań i decyzji właściwe organy wyznaczone na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny, w razie potrzeby, zwrócić się do innych odpowiednich organów o informacje na temat tego, czy podmioty gospodarcze objęte oceną podlegają procedurom należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej i czy stosują je zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii lub przepisami państw członkowskich określającymi wymogi w zakresie należytej staranności i przejrzystości w odniesieniu do pracy przymusowej.
- (24) Na wstępnym etapie dochodzenia właściwe organy powinny skupić się na podmiotach gospodarczych uczestniczących w etapach łańcucha wartości, w których istnieje większe ryzyko wystąpienia pracy przymusowej w odniesieniu do produktów objętych dochodzeniem, biorąc również pod uwagę ich wielkość i zasoby gospodarcze, ilość odnośnych produktów oraz skalę podejrzewanej pracy przymusowej.
- (25) Właściwe organy, zwracając się o informacje w toku dochodzenia, powinny w miarę możliwości i w sposób zapewniający sprawny przebieg dochodzenia priorytetowo potraktować podmioty gospodarcze objęte dochodzeniem, które uczestniczą w etapach łańcucha wartości znajdujących się najbliżej obszaru, w przypadku którego ryzyko wystąpienia pracy przymusowej jest największe, oraz wziąć pod uwagę wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych, ilość odnośnych produktów, jak również skalę podejrzewanej pracy przymusowej.
- (26) Na właściwych organach powinien spoczywać ciężar ustalenia, że pracę przymusową wykorzystano na każdym etapie produkcji, wytwarzania, pozyskiwania lub wydobywania produktu, w tym w ramach obróbki lub przetwarzania tego produktu, na podstawie wszystkich informacji i dowodów zebranych w toku dochodzenia, w tym na jego wstępnym etapie. Aby zapewnić im prawo do rzetelnego procesu, podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość przedstawienia właściwym organom informacji na swoją obronę w toku całego dochodzenia.
- (27) Właściwe organy, które ustalą, że podmioty gospodarcze naruszyły zakaz, powinny niezwłocznie zakazać wprowadzania takich produktów do obrotu i udostępniania ich na rynku unijnym oraz ich wywozu z Unii, a także zobowiązać podmioty gospodarcze, w odniesieniu do których wszczęto dochodzenie, do wycofania z rynku unijnego odnośnych produktów, które zostały już wprowadzone, oraz do ich zniszczenia, pozbawienia cech użytkowych lub usunięcia w inny sposób na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w tym z przepisami Unii dotyczącymi gospodarowania odpadami.
- (28) W decyzji tej właściwe organy powinny przedstawić ustalenia wynikające z dochodzenia oraz informacje stanowiące podstawę tych ustaleń, a także wyznaczyć

rozsądny termin, w którym podmioty gospodarcze powinny zastosować się do decyzji, oraz podać informacje umożliwiające identyfikację produktu, którego dotyczy decyzja. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych niezbędnych do określenia szczegółów dotyczących informacji, które mają być zawarte w takich decyzjach.

- (29) Wyznaczając rozsądny termin na wykonanie nakazu, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wielkość i zasoby gospodarcze zainteresowanych podmiotów gospodarczych.
- (30) Jeżeli podmioty gospodarcze nie zastosują się do decyzji właściwych organów do końca ustalonych ram czasowych, właściwe organy powinny zapewnić, aby nie można było wprowadzać odnośnych produktów do obrotu, udostępniać ich na rynku unijnym ani wywozić lub aby zostały one wycofane z rynku unijnego, a także aby wszelkie takie produkty pozostające u danych podmiotów gospodarczych zostały zniszczone, pozbawione cech użytkowych lub w inny sposób usunięte na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w tym z przepisami Unii dotyczącymi gospodarowania odpadami, na koszt podmiotów gospodarczych.
- (31) Podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie decyzji przez właściwe organy po przedstawieniu nowych informacji wskazujących, że nie można stwierdzić, iż dane produkty zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej. Właściwe organy powinny cofnąć wydaną decyzję, jeżeli na podstawie tych nowych informacji ustalą, iż nie można stwierdzić, że produkty zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej.
- (32) Każda osoba, niezależnie od tego, czy jest to osoba fizyczna czy prawna, lub każde stowarzyszenie niemające osobowości prawnej, powinny mieć możliwość przedłożenia właściwym organom informacji, gdy uznają, że produkty wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej są wprowadzane do obrotu i udostępniane na rynku unijnym, oraz możliwość otrzymania informacji o wyniku oceny przedłożonych przez siebie informacji.
- (33) Komisja powinna wydać wytyczne w celu ułatwienia podmiotom gospodarczym i właściwym organom wdrożenia zakazu. Takie wytyczne powinny zawierać wskazówki dotyczące należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej oraz informacje uzupełniające dla właściwych organów w celu wdrożenia zakazu. Wytyczne dotyczące należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej powinny opierać się na opublikowanych przez Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych w lipcu 2021 r. wytycznych dla przedsiębiorstw UE dotyczących należytej staranności, mających na celu ograniczenie ryzyka pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach wartości. Wytyczne te powinny być spójne z innymi wytycznymi Komisji w tym zakresie oraz z wytycznymi odpowiednich organizacji międzynarodowych. Przy określaniu wskaźników ryzyka należy brać pod uwagę sprawozdania organizacji międzynarodowych, w szczególności MOP, jak również inne niezależne i możliwe do sprawdzenia źródła informacji.
- (34) Właściwe organy powinny przekazywać swoje decyzje, w których stwierdzają naruszenie zakazu, organom celnym, a te zaś powinny dążyć do zidentyfikowania odnośnego produktu wśród produktów zgłoszonych do dopuszczenia do obrotu lub wywozu. Właściwe organy powinny być odpowiedzialne za ogólne egzekwowanie zakazu w odniesieniu do rynku wewnętrznego, jak również produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych. W związku z tym, że praca przymusowa jest częścią procesu wytwórczego i nie pozostawia żadnego śladu

na produkcie, a rozporządzenie (UE) 2019/1020 obejmuje wyłącznie wytworzone produkty i jego zakres jest ograniczony do dopuszczenia do obrotu, organy celne nie byłyby w stanie działać samodzielnie na podstawie rozporządzenia (UE) 2019/1020 w zakresie stosowania i egzekwowania zakazu. Szczególna organizacja kontroli każdego państwa członkowskiego nie powinna naruszać rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013³² oraz jego przepisów ogólnych dotyczących uprawnień kontrolnych i nadzorczych organów celnych.

- (35) Informacje udostępniane obecnie organom celnym przez podmioty gospodarcze obejmują jedynie ogólne informacje na temat produktów, ale brakuje w nich informacji na temat producenta lub wytwórcy i dostawców produktów, jak również szczegółowych informacji na temat produktów. Aby organy celne były w stanie zidentyfikować produkty wprowadzane na rynek unijny lub z niego wyprowadzane, które to produkty mogą naruszać przepisy rozporządzenia i które w związku z tym powinny zostać zatrzymane na granicach zewnętrznych UE, podmioty gospodarcze powinny przekazywać organom celnym informacje umożliwiające dopasowanie decyzji właściwych organów do odnośnego produktu. Powinny one obejmować informacje o producencie lub wytwórcy oraz dostawcach produktu, a także wszelkie inne informacje o samym produkcie. W tym celu Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych określających produkty, w odniesieniu do których należy dostarczyć takie informacje, wykorzystując m.in. bazę danych ustanowioną na podstawie niniejszego rozporządzenia, a także informacje i decyzje właściwych organów zakodowane w systemie informacyjnym i komunikacyjnym określonym w art. 34 rozporządzenia (UE) 2019/1020 („ICSMS”). Ponadto Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych niezbędnych do bardziej szczegółowego określenia informacji, które mają być udostępniane organom celnym przez podmioty gospodarcze. Informacje te powinny obejmować opis, nazwę lub markę produktu, szczególne wymogi wynikające z przepisów Unii dotyczące identyfikacji produktu (takie jak numer typu, numer referencyjny, numer modelu, partii lub serii umieszczony na produkcie lub podany na opakowaniu, lub w dokumencie towarzyszącym produktowi, bądź unikatowy identyfikator cyfrowego paszportu produktu), a także szczegółowe informacje na temat producenta lub wytwórcy oraz dostawców produktu, w tym – w odniesieniu do każdego z nich – nazwę, nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, dane kontaktowe, niepowtarzalny numer identyfikacyjny w państwie, w którym mają siedzibę, oraz – o ile jest dostępny – numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (EORI). W ramach przeglądu unijnego kodeksu celnego rozważone zostanie wskazanie w przepisach prawa celnego informacji, które podmioty gospodarcze muszą udostępniać organom celnym w celu egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia oraz – w szerszym ujęciu – w celu zwiększenia przejrzystości łańcucha dostaw.
- (36) Organy celne, które zidentyfikują produkt, który może być objęty decyzją przekazaną przez właściwe organy stwierdzającą naruszenie zakazu, powinny wstrzymać procedurę dopuszczenia tego produktu i niezwłocznie powiadomić właściwe organy. Właściwe organy powinny w rozsądnym terminie wyciągnąć wnioski w sprawie zgłoszonej im przez organy celne, potwierdzając albo zaprzeczając, że dany produkt jest objęty decyzją. W razie potrzeby właściwe organy powinny być upoważnione do

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celný (wersja przekształcona) (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

żądania, aby zawieszenie procedury dopuszczenia zostało utrzymane. W przypadku braku rozstrzygnięcia przez właściwe organy w określonym terminie organy celne powinny dopuścić produkty, jeżeli spełnione zostały wszystkie pozostałe obowiązujące wymogi i formalności. Co do zasady dopuszczenia do obrotu lub wywozu nie należy również uznawać za dowód zgodności z prawem Unii, gdyż takie dopuszczenie niekoniecznie obejmuje pełną kontrolę takiej zgodności.

- (37) W przypadku gdy właściwe organy stwierdzą, że produkt odpowiada decyzji stwierdzającej naruszenie zakazu, powinny niezwłocznie poinformować o tym organy celne, a te z kolei powinny odmówić dopuszczenia produktu do obrotu lub jego wywozu. Produkt powinien zostać zniszczony, pozbawiony cech użytkowych lub usunięty w inny sposób na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w tym z przepisami dotyczącymi gospodarowania odpadami, co wyklucza ponowny wywóz w przypadku towarów nieunijnych.
- (38) Warunki mające zastosowanie do produktów w okresie zawieszenia ich dopuszczenia do obrotu lub wywozu, w tym dotyczące ich przechowywania lub niszczenia i usuwania w przypadku odmowy dopuszczenia do obrotu, powinny być określone przez organy celne, w stosownych przypadkach zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 952/2013. Jeżeli produkty wprowadzane na rynek Unii wymagają dalszego przetwarzania, należy je objąć odpowiednią procedurą celną umożliwiającą takie przetwarzanie zgodnie z art. 220, 254, 256, 257 i 258 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
- (39) Jednolite egzekwowanie zakazu w odniesieniu do produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych można osiągnąć wyłącznie dzięki systematycznej wymianie informacji i współpracy między właściwymi organami, organami celnymi i Komisją.
- (40) Właściwe organy powinny korzystać z ICSMS, aby w sposób uporządkowany gromadzić, przetwarzać i przechowywać informacje dotyczące kwestii związanych z egzekwowaniem zakazu. Komisja, właściwe organy i organy celne powinny mieć dostęp do tego systemu w celu wykonywania swoich odpowiednich obowiązków na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (41) Aby zoptymalizować proces kontroli produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych i zmniejszyć obciążenie w ramach tego procesu, należy koniecznie umożliwić automatyczne przekazywanie danych między ICSMS a systemami celnymi. Należy wyróżnić trzy różne sposoby przekazywania danych ze względu na ich cele. Po pierwsze, decyzje stwierdzające naruszenie zakazu powinny być przekazywane z ICSMS do systemu teleinformatycznego na potrzeby zarządzania ryzykiem i kontroli celnych (CRMS), o którym mowa w art. 36 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447³³, bez uszczerbku dla wszelkich przyszłych zmian w środowisku zarządzania ryzykiem celnym, do wykorzystania przez organy celne w celu identyfikacji produktów, które mogą odpowiadać takiej decyzji. Do tych pierwszych transferów danych należy wykorzystać dostępne interfejsy środowiska celnego. Po drugie, w przypadku gdy organy celne zidentyfikują taki produkt, konieczne będzie zarządzanie przypadkiem, aby m.in. przekazać powiadomienie o zawieszeniu, wnioski właściwych organów oraz wynik działań podjętych przez

³³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558

organy celne. Unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie cel powinno wspierać te drugie transfery danych pomiędzy ICSMS a krajowymi systemami celnymi. Po trzecie, systemy celne zawierają informacje o produktach wprowadzanych na rynek unijny i z niego wyprowadzanych, które byłyby istotne dla właściwych organów przy wykonywaniu ich obowiązków, ale które nie są dla nich dostępne. Odpowiednie informacje powinny być zatem pobierane i przekazywane ICSMS. Te trzy połączenia powinny być wysoce zautomatyzowane i łatwe w obsłudze, tak aby ograniczyć wszelkie dodatkowe obciążenia po stronie organów celnych. Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia, we współpracy z organami celnymi i właściwymi organami, aktów wykonawczych niezbędnych do określenia przepisów proceduralnych, praktycznych ustaleń i elementów danych, które mają być przekazywane między ICSMS a systemami celnymi, oraz wszelkich innych wymogów pomocniczych.

- (42) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie, decyzje podjęte przez właściwy organ w jednym państwie członkowskim powinny być uznawane i egzekwowane przez właściwe organy w pozostałych państwach członkowskich w odniesieniu do produktów o tej samej identyfikacji pochodzących z tego samego łańcucha dostaw, w przypadku których stwierdzono wykorzystanie pracy przymusowej.
- (43) Jeżeli w związku z zakazem konieczne będzie przetwarzanie danych osobowych, takie przetwarzanie powinno odbywać się zgodnie z prawem Unii dotyczącym ochrony danych osobowych. Wszelkie przetwarzanie danych osobowych na potrzeby zakazu powinno podlegać, odpowiednio, przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679³⁴ i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725³⁵.
- (44) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie zakazu, konieczne jest ustanowienie sieci mającej na celu zorganizowaną koordynację i współpracę między właściwymi organami państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, ekspertami z organów celnych, a Komisją. Sieć ta powinna również mieć na celu usprawnienie praktyk właściwych organów w Unii, które ułatwiają państwom członkowskim realizację wspólnych działań w zakresie egzekwowania, w tym prowadzenie wspólnych dochodzeń. Taka struktura wsparcia administracyjnego powinna umożliwić łączenie zasobów oraz utrzymanie systemu informacyjnego i komunikacyjnego między państwami członkowskimi a Komisją, tym samym przyczyniając się do skuteczniejszego egzekwowania zakazu.
- (45) W związku z tym, że praca przymusowa jest problemem globalnym, i biorąc pod uwagę wzajemne powiązania globalnych łańcuchów wartości, konieczne jest wspieranie międzynarodowej współpracy przeciwko pracy przymusowej, co poprawiłoby również skuteczność stosowania i egzekwowania zakazu. Komisja powinna odpowiednio współpracować z organami państw trzecich i organizacjami międzynarodowymi oraz wymieniać z nimi informacje w celu poprawy skuteczności wdrażania zakazu. Współpraca międzynarodowa z organami państw niebędących

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

³⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE, Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39.

członkami UE powinna być realizowana w sposób usystematyzowany w ramach istniejących struktur dialogu, np. dialogu na temat praw człowieka prowadzonego z państwami trzecimi, lub – w stosownych przypadkach – w ramach specjalnych struktur, które będą tworzone *ad hoc*.

- (46) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011³⁶.
- (47) Aby uzupełnić lub zmienić niektóre, inne niż istotne elementy niniejszego rozporządzenia, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym z udziałem ekspertów. W trakcie przygotowywania i opracowywania aktów delegowanych Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (48) W celu zagwarantowania, by organy celne otrzymywały wszystkie informacje o produkcie niezbędne do skutecznego działania, w tym informacje pozwalające na identyfikację danego produktu, informacje o producencie lub wytwórcy oraz informacje o dostawcach produktu w odniesieniu do produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Należy umożliwić organom celnym szybkie uzyskanie informacji na temat konkretnych produktów określonych w decyzjach właściwych organów, aby skutecznie i szybko podejmować działania i wdrażać środki. W takich przypadkach akty delegowane powinny być przyjmowane w trybie pilnym.
- (49) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wprowadzenie zakazu, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (50) Aby umożliwić szybkie zastosowanie środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, powinno ono wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przepisy ogólne

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję, Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanowiono przepisy zakazujące podmiotom gospodarczym wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku unijnym lub wywozu z rynku unijnego produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej.
2. Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje wycofania produktów, które dotarły do użytkowników końcowych na rynku unijnym.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „praca przymusowa” oznacza pracę przymusową lub obowiązkową w rozumieniu art. 2 Konwencji dotyczącej pracy przymusowej z 1930 r. (nr 29) Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tym przymusową pracę dzieci;
- b) „praca przymusowa wymuszona przez organy państwowe” oznacza wykorzystanie pracy przymusowej zgodnie z opisem w art. 1 Konwencji o zniesieniu pracy przymusowej z 1957 r. (nr 105) Międzynarodowej Organizacji Pracy;
- c) „należyta staranność w odniesieniu do pracy przymusowej” oznacza starania podmiotu gospodarczego na rzecz wdrożenia obowiązkowych wymogów, dobrowolnych wytycznych, zaleceń lub praktyk mających na celu identyfikację, ograniczanie lub wyeliminowanie stosowania pracy przymusowej w odniesieniu do produktów, które mają być udostępnione na rynku unijnym lub z niego wywiezione, bądź zapobieganie jej stosowaniu;
- d) „udostępnienie na rynku” oznacza dostarczenie produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku Unii w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie, a w przypadku gdy produkt jest oferowany do sprzedaży przez internet lub za pośrednictwem innych środków sprzedaży na odległość, uznaje się, że udostępnianie na rynku ma miejsce, gdy oferta sprzedaży jest skierowana do użytkowników w Unii;
- e) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie produktu na rynku Unii po raz pierwszy;
- f) „produkt” oznacza każdy produkt, którego wartość można wycenić i który jako taki może stanowić przedmiot transakcji handlowych, niezależnie od tego, czy został wydobyty, pozyskany wyprodukowany lub wytworzony, w tym poddany obróbce lub przetwarzaniu na dowolnym etapie łańcucha dostaw;
- g) „produkt wytworzony z wykorzystaniem pracy przymusowej” oznacza produkt, w przypadku którego w całości lub częściowo wykorzystano pracę przymusową na dowolnym etapie jego wydobywania, pozyskiwania, produkcji lub wytwarzania, w tym w ramach obróbki lub przetwarzania tego produktu na dowolnym etapie jego łańcucha dostaw;

- h) „podmiot gospodarczy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną bądź stowarzyszenie osób, które wprowadzają do obrotu lub udostępniają produkty na rynku Unii lub wywożą produkty;
- i) „producent” oznacza producenta produktu zgodnie z przepisami Unii mającymi zastosowanie do tego produktu;
- j) „wytwórca” oznacza wytwórcę produktów rolnych, o których mowa w art. 38 ust. 1 TFUE, lub surowców;
- k) „dostawca produktu” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną bądź stowarzyszenie osób w łańcuchu dostaw, które pozyskują, zbierają, produkują lub wytwarzają produkt w całości lub w części bądź uczestniczą w opracowywaniu lub przetwarzaniu związanym z produktem na dowolnym etapie łańcucha dostaw, zarówno jako producenci, jak i w innych okolicznościach;
- l) „importer” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, bądź stowarzyszenie takich osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii i wprowadzają do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego;
- m) „eksporter” oznacza eksportera zgodnie z definicją zawartą w art. 1 pkt 19 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446³⁷;
- n) „uzasadniona obawa” oznacza uzasadniony powód, oparty na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach, aby właściwe organy podejrzewały, że produkty zostały prawdopodobnie wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej;
- o) „organy celne” oznaczają organy celne zdefiniowane w art. 5 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- p) „produkty wprowadzane na rynek Unii” oznaczają produkty pochodzące z państw trzecich przeznaczone do wprowadzenia na rynek Unii lub przeznaczone do osobistego użytku lub konsumpcji na obszarze celnym Unii i objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu”;
- q) „produkty opuszczające rynek Unii” oznaczają produkty objęte procedurą celną „wywóz”;
- r) „dopuszczenie do obrotu” oznacza procedurę określoną w art. 201 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- s) „wywóz” oznacza procedurę określoną w art. 269 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- t) „unijny system jednego okienka w dziedzinie cel służącego do wymiany świadectw” lub (EU CSW-CERTEX) oznacza system ustanowiony w art. 4 [rozporządzenia (UE) nr XX/20XX ustanawiającego unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie cel i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 952/2013, COM(2020) 673 final];
- u) „krajowe środowisko jednego okienka w dziedzinie cel” oznacza krajowe środowisko jednego okienka w dziedzinie cel zdefiniowane w art. 2 pkt 9 [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XX/20XX³⁸].

³⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

Artykuł 3

Zakaz produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej

Podmioty gospodarcze nie mogą wprowadzać do obrotu, udostępniać na rynku unijnym produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej ani wywozić takich produktów.

Rozdział II

Dochodzenia i decyzje właściwych organów

Artykuł 4

Wstępny etap dochodzeń

1. Oceniając prawdopodobieństwo naruszenia art. 3 przez podmioty gospodarcze, właściwe organy stosują podejście oparte na analizie ryzyka. Ocena ta opiera się na wszystkich dostępnych im istotnych informacjach, w tym na:
 - a) uwagach otrzymanych od osób fizycznych lub prawnych bądź wszelkich stowarzyszeń nieposiadających osobowości prawnej zgodnie z art. 10;
 - b) wskaźnikach ryzyka i innych informacjach zgodnie z art. 23 lit. b) i c);
 - c) bazie danych, o której mowa w art. 11;
 - d) informacjach i decyzjach zakodowanych w systemie informacyjnym i komunikacyjnym, o którym mowa w art. 22 ust. 1, w tym na wszelkich przypadkach przestrzegania lub nieprzestrzegania art. 3 przez podmiot gospodarczy w przeszłości;
 - e) informacjach, o które właściwy organ zwrócił się w stosownych przypadkach do innych odpowiednich organów, na temat tego, czy podmioty gospodarcze objęte oceną podlegają procedurom należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej i stosują je zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii lub przepisami państw członkowskich określającymi wymogi w zakresie należytej staranności i przejrzystości w odniesieniu do pracy przymusowej.
2. Oceniając prawdopodobieństwo naruszenia art. 3 przez podmioty gospodarcze, właściwe organy skupiają się na podmiotach gospodarczych uczestniczących w etapach łańcucha wartości znajdujących się najbliżej obszaru, w przypadku którego ryzyko wystąpienia pracy przymusowej jest największe, oraz uwzględniają wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych, ilość odnośnych produktów, jak również skalę podejrzewanej pracy przymusowej.
3. Przed wszczęciem dochodzenia na podstawie art. 5 ust. 1 właściwy organ powinien zwrócić się do podmiotów gospodarczych objętych oceną o informacje na temat działań podjętych w celu zidentyfikowania ryzyka pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach wartości, zapobieżenia temu ryzyku, jego ograniczenia lub

wyeliminowania w odniesieniu do produktów objętych oceną, w tym na podstawie któregokolwiek z następujących elementów:

- a) obowiązujących przepisów Unii lub państw członkowskich określających wymogi w zakresie należytej staranności i przejrzystości w odniesieniu do pracy przymusowej;
 - b) wytycznych wydanych przez Komisję zgodnie z art. 23 lit. a);
 - c) wytycznych dotyczących należytej staranności lub zaleceń ONZ, MOP, OECD lub innych odpowiednich organizacji międzynarodowych;
 - d) wszelkich innych środków należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej.
4. Podmioty gospodarcze odpowiadają na wniosek właściwego organu, o którym mowa w ust. 3, w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania tego wniosku. Podmioty gospodarcze mogą dostarczyć właściwym organom wszelkie inne informacje, które uznają za przydatne do celów niniejszego artykułu.
 5. W terminie 30 dni roboczych od daty otrzymania informacji od podmiotów gospodarczych zgodnie z ust. 4 właściwe organy kończą wstępny etap dochodzenia polegający na ustaleniu, czy istnieje uzasadniona obawa naruszenia art. 3 na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, oraz informacji przekazanych przez podmioty gospodarcze zgodnie z ust. 4.
 6. Właściwy organ należycie uwzględni sytuację, w której podmiot gospodarczy wykazuje, że dochowuje należytej staranności na podstawie zidentyfikowanego wpływu pracy przymusowej w swoim łańcuchu dostaw oraz przyjmuje i podejmuje działania odpowiednie i skuteczne, aby zakończyć pracę przymusową w krótkim czasie.
 7. Właściwe organy nie wszczynają dochodzenia na podstawie art. 5 i informują o tym podmioty gospodarcze objęte oceną, jeżeli na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, oraz informacji przedłożonych przez podmioty gospodarcze zgodnie z ust. 4 właściwe organy uznają, że nie ma uzasadnionych obaw dotyczących naruszenia art. 3, np. ze względu na fakt, że mające zastosowanie ustawodawstwo, wytyczne, zalecenia lub wszelkie inne środki należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej, o których mowa w ust. 3, są stosowane w sposób, który ogranicza ryzyko pracy przymusowej, zapobiega jego występowaniu i je eliminuje.

Artykuł 5

Dochodzenia

1. Właściwe organy, które zgodnie z art. 4 ust. 5, stwierdzą, że istnieje uzasadniona obawa naruszenia art. 3, podejmują decyzję o wszczęciu dochodzenia w sprawie danych produktów i podmiotów gospodarczych.
2. Właściwe organy, które wszczynają dochodzenie zgodnie z ust. 1, informują podmioty gospodarcze objęte dochodzeniem, w terminie 3 dni roboczych od daty podjęcia decyzji o wszczęciu takiego dochodzenia, o:
 - a) wszczęciu dochodzenia i jego możliwych konsekwencjach;
 - b) produktach będących przedmiotem dochodzenia;

- c) powodach wszczęcia dochodzenia, chyba że zagroziłoby to wynikowi dochodzenia;
 - d) możliwości przedłożenia przez podmioty gospodarcze wszelkich innych dokumentów lub informacji właściwemu organowi oraz o terminie, w którym należy przedłożyć takie informacje.
3. Na żądanie właściwych organów podmioty gospodarcze objęte dochodzeniem przedkładają tym właściwym organom wszelkie informacje istotne i niezbędne do dochodzenia, w tym informacje identyfikujące produkty objęte dochodzeniem, producenta lub wytwórcę tych produktów oraz dostawców produktów. Zwracając się o takie informacje, właściwe organy w możliwym zakresie:
- a) priorytetowo traktują podmioty gospodarcze objęte dochodzeniem, które uczestniczą w etapach łańcucha wartości znajdujących się najbliżej obszaru, w przypadku którego ryzyko wystąpienia pracy przymusowej jest największe, oraz
 - b) uwzględniają wielkość i zasoby gospodarcze podmiotów gospodarczych, ilość odnośnych produktów, jak również skalę podejrzaną pracy przymusowej.
4. Podmioty gospodarcze przedkładają informacje w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, lub składają uzasadniony wniosek o przedłużenie tego terminu.
5. Podejmując decyzję o terminach, o których mowa w niniejszym artykule, właściwe organy uwzględniają wielkość i zasoby gospodarcze danych podmiotów gospodarczych.
6. Właściwe organy mogą przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole i inspekcje, w tym dochodzenia w państwach trzecich, pod warunkiem że zainteresowane podmioty gospodarcze wyrażą na to zgodę, a rząd państwa członkowskiego lub kraju trzeciego, w którym mają się odbyć inspekcje, został o tym oficjalnie powiadomiony i nie wnosi sprzeciwu.

Artykuł 6

Decyzje właściwych organów

1. Właściwe organy oceniają wszystkie informacje i dowody zgromadzone na podstawie art. 4 i 5, i w oparciu o tę ocenę ustalają, czy doszło do naruszenia art. 3, w rozsądnym terminie od daty wszczęcia przez nie dochodzenia na podstawie art. 5 ust. 1.
2. Niezależnie od ust. 1 właściwe organy mogą stwierdzić naruszenie art. 3 na podstawie wszelkich innych dostępnych faktów, jeżeli nie było możliwe zgromadzenie informacji i dowodów na podstawie art. 5 ust. 3 lub 6.
3. W przypadku gdy właściwe organy nie mogą stwierdzić, że doszło do naruszenia art. 3, podejmują decyzję o zamknięciu dochodzenia i informują o tym podmiot gospodarczy.
4. W przypadku gdy właściwe organy stwierdzą, że doszło do naruszenia art. 3, bezzwłocznie przyjmują decyzję zawierającą:
 - a) zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku unijnym odnośnych produktów oraz ich wywozu;

- b) skierowany do podmiotów gospodarczych objętych dochodzeniem nakaz wycofania z rynku unijnego odpowiednich produktów, które zostały już wprowadzone do obrotu lub udostępnione na rynku;
 - c) skierowany do podmiotów gospodarczych objętych dochodzeniem nakaz usunięcia odpowiednich produktów na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii.
5. W przypadku gdy podmiot gospodarczy nie zastosował się do decyzji, o której mowa w ust. 4, właściwe organy zapewniają wszystkie następujące elementy:
- a) zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku odnośnych produktów;
 - b) wycofanie z obrotu na rynku unijnym produktów już wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku;
 - c) usunięcie na koszt podmiotu gospodarczego na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii każdego produktu pozostającego u danego podmiotu gospodarczego.
6. W przypadku gdy podmioty gospodarcze przedstawia właściwym organom dowody potwierdzające, że zastosowały się do decyzji, o której mowa w ust. 4, i że wyeliminowały pracę przymusową ze swojej działalności lub łańcucha dostaw w przypadku odnośnych produktów, właściwe organy wycofują swoją decyzję na przyszłość i informują o tym podmioty gospodarcze.

Artykuł 7

Treść decyzji

1. Decyzja, o której mowa w art. 6 ust. 4, zawiera wszystkie następujące elementy:
- a) ustalenia wynikające z dochodzenia oraz informacje stanowiące podstawę tych ustaleń;
 - b) rozsądny termin na wykonanie nakazu przez podmioty gospodarcze, który to termin nie może być krótszy niż 30 dni roboczych i nie może być dłuższy, niż to konieczne do wycofania odpowiednich produktów. Ustalając taki termin, właściwy organ uwzględnia wielkość i zasoby gospodarcze podmiotu gospodarczego;
 - c) wszystkie istotne informacje, a w szczególności szczegółowe informacje umożliwiające identyfikację produktu, którego dotyczy decyzja, w tym szczegółowe informacje na temat producenta lub wytwórcy oraz dostawców produktu;
 - d) informacje wymagane na podstawie przepisów prawa celnego, zdefiniowanych w art. 5 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, w przypadku gdy informacje te są dostępne i mają zastosowanie.
2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze bardziej szczegółowo określające informacje, które mają znaleźć się w decyzjach. Obejmują one co najmniej szczegółowe informacje, które mają być udostępniane organom celnym na podstawie art. 16 ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29.

Artykuł 8

Przegląd decyzji

1. Właściwe organy zapewniają podmiotom gospodarczym, których dotyczy decyzja przyjęta na podstawie art. 6 ust. 4, możliwość złożenia wniosku o przegląd tej decyzji w terminie 15 dni roboczych od daty otrzymania decyzji. W przypadku łatwo psujących się towarów, zwierząt i roślin termin ten wynosi 5 dni roboczych. Wniosek o dokonanie przeglądu zawiera informacje, z których wynika, że produkty wprowadzono do obrotu, udostępniono na rynku lub przeznaczono na wywóz zgodnie z art. 3.
2. Wniosek o dokonanie przeglądu decyzji przyjętej na podstawie art. 6 ust. 4 zawiera nowe informacje, których nie zgłoszono właściwym organom w toku dochodzenia. Wniosek o dokonanie przeglądu opóźnia wykonanie decyzji przyjętej na podstawie art. 6 ust. 4 do czasu rozpatrzenia przez właściwy organ wniosku o dokonanie przeglądu.
3. Właściwy organ rozpatruje wniosek o dokonanie przeglądu w terminie 15 dni roboczych od daty otrzymania wniosku. W przypadku łatwo psujących się towarów, zwierząt i roślin termin ten wynosi 5 dni roboczych.
4. W przypadku gdy właściwy organ uzna, że po uwzględnieniu nowych informacji przekazanych przez podmiot gospodarczy zgodnie z ust. 1 nie może stwierdzić, że produkty wprowadzono do obrotu lub udostępniono na rynku bądź wywozi się z naruszeniem art. 3, wycofuje swoją decyzję przyjętą na podstawie art. 6 ust. 4.
5. Podmioty gospodarcze, których dotyczy decyzja właściwego organu wydana na podstawie niniejszego rozporządzenia, mogą wystąpić do sądu o dokonanie przeglądu zgodności decyzji z prawem materialnym i formalnym.
6. Ust. 5 nie narusza żadnego przepisu prawa krajowego, który wymaga wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed wszczęciem postępowania sądowego.
7. Decyzje przyjęte przez właściwe organy na podstawie art. 6 i niniejszego artykułu nie naruszają żadnych orzeczeń wydanych przez krajowe sądy lub trybunały państw członkowskich w odniesieniu do tych samych podmiotów gospodarczych lub produktów.

Artykuł 9

Obowiązki właściwych organów w zakresie informowania

1. Właściwy organ bezzwłocznie przekazuje Komisji i właściwym organom pozostałych państw członkowskich, wykorzystując do tego system informacyjny i komunikacyjny, o którym mowa w art. 22 ust. 1, informacje dotyczące:
 - a) każdej decyzji o niewszczęciu dochodzenia po wstępnym etapie dochodzenia, o której mowa w art. 4 ust. 7;
 - b) każdej decyzji o wszczęciu dochodzenia, o której mowa w art. 5 ust. 1;
 - c) każdej decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu i udostępniania produktów na rynku oraz ich wywozu, jak również o nakazie wycofania produktów już wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku oraz ich usunięcia, o której mowa w art. 6 ust. 4;

- d) każdej decyzji o zamknięciu dochodzenia, o której mowa w art. 6 ust. 3;
 - e) każdego cofnięcia decyzji, o którym mowa w art. 6 ust. 6;
 - f) każdego wniosku podmiotu gospodarczego o dokonanie przeglądu, o którym mowa w art. 8 ust. 1;
 - g) każdego wyniku przeglądu, o którym mowa w art. 8 ust. 4.
2. Komisja udostępnia decyzje i cofnięcia decyzji, o których mowa w ust. 1 lit. c), d), e) i g), na specjalnej stronie internetowej.

Artykuł 10

Przedstawianie informacji na temat naruszeń art. 3

1. Przedstawiane właściwym organom przez każdą osobę fizyczną lub prawną lub każde stowarzyszenie nieposiadające osobowości prawnej informacje na temat domniemanych naruszeń art. 3 zawierają informacje o odnośnych podmiotach gospodarczych lub produktach oraz uzasadnienie zarzutu.
2. Właściwy organ jak najszybciej informuje osobę lub stowarzyszenie, o których mowa w ust. 1, o wyniku oceny przedstawionych przez nie informacji.
3. W odniesieniu do zgłaszania naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937³⁹.

Artykuł 11

Baza danych dotycząca obszarów i produktów, w przypadku których występuje ryzyko pracy przymusowej

1. Komisja zwraca się do zewnętrznych ekspertów o zapewnienie orientacyjnej, niewyczerpującej, możliwej do sprawdzenia i regularnie aktualizowanej bazy danych dotyczącej ryzyka pracy przymusowej, w tym pracy przymusowej wymuszonej przez organy państwowe, na określonych obszarach geograficznych lub w przypadku określonych produktów. Baza danych opiera się na wytycznych, o których mowa w art. 23 lit. a), b) i c), oraz na odpowiednich zewnętrznych źródłach informacji pochodzących między innymi od organizacji międzynarodowych i organów państw trzecich.
2. Komisja zapewnia publiczne udostępnienie bazy danych przez ekspertów zewnętrznych w ciągu 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Podmioty gospodarcze, które wprowadzają do obrotu lub udostępniają na rynku unijnym produkty niewymienione w bazie danych, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub pochodzące z obszarów niewymienionych w tej bazie danych, bądź które dokonują wywozu takich produktów, są również zobowiązane do przestrzegania art. 3.

³⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17.

Artykuł 12

Właściwe organy

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ lub właściwe organy odpowiedzialne za realizację obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Wyznaczone właściwe organy państw członkowskich są odpowiedzialne za zapewnienie skutecznego i jednolitego wdrożenia niniejszego rozporządzenia w całej Unii.
2. W przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczyły więcej niż jeden właściwy organ, wyraźnie określają odpowiednie obowiązki i ustanawiają odpowiednie mechanizmy komunikacji i koordynacji, które umożliwią tym organom ścisłą współpracę i skuteczne wykonywanie swoich obowiązków.
3. Nie później niż trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie, za pośrednictwem systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 22 ust. 1, przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim następujące informacje:
 - a) nazwy, adresy oraz dane kontaktowe wyznaczonego właściwego organu lub wyznaczonych właściwych organów;
 - b) obszary kompetencji wyznaczonego właściwego organu lub wyznaczonych właściwych organów.

Państwa członkowskie regularnie aktualizują informacje określone w akapicie pierwszym lit. a) i b) niniejszego ustępu.

4. Komisja udostępnia publicznie na swojej stronie internetowej wykaz wyznaczonych właściwych organów i regularnie aktualizuje ten wykaz na podstawie aktualizacji otrzymanych od państw członkowskich.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczone właściwe organy wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i z należytym poszanowaniem obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy posiadały niezbędne uprawnienia i zasoby w celu prowadzenia dochodzeń, w tym wystarczające zasoby budżetowe i inne zasoby, oraz aby ściśle koordynowały działania z krajowymi inspekcjami pracy i organami wymiaru sprawiedliwości i ścigania, w tym z organami odpowiedzialnymi za zwalczanie handlu ludźmi.
6. Państwa członkowskie przyznają swoim właściwym organom uprawnienia do nakładania kar zgodnie z art. 30.

Artykuł 13

Współpraca administracyjna i kontakty między właściwymi organami

1. Komisja zapewnia skuteczną współpracę między właściwymi organami państw członkowskich przez ułatwianie i koordynowanie wymiany i gromadzenia informacji oraz najlepszych praktyk w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Właściwe organy aktywnie uczestniczą w Sieci, o której mowa w art. 24.

Artykuł 14

Uznawanie orzeczeń

1. Decyzje podjęte przez właściwy organ w jednym państwie członkowskim są uznawane i egzekwowane przez właściwe organy w pozostałych państwach członkowskich w zakresie, w jakim odnoszą się do produktów o tej samej identyfikacji i pochodzących z tego samego łańcucha dostaw, w przypadku których stwierdzono pracę przymusową.
2. Właściwy organ, który otrzymał za pośrednictwem systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 22 ust. 1, wniosek od właściwego organu innego państwa członkowskiego o udzielenie informacji w celu sprawdzenia wszelkich dowodów przedstawionych przez podmiot gospodarczy, udziela tych informacji w terminie 15 dni roboczych od daty otrzymania wniosku.
3. W przypadku gdy co najmniej dwa właściwe organy wszczynają dochodzenia dotyczące tych samych produktów lub podmiotów gospodarczych, organem wiodącym jest organ, który jako pierwszy poinformował Komisję i właściwe organy innych państw członkowskich o decyzji o wszczęciu dochodzenia zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b).
4. Przed wszczęciem dochodzenia na podstawie art. 5 właściwy organ sprawdza w systemie informacyjnym i komunikacyjnym, o którym mowa w art. 22 ust. 1, czy istnieje organ wiodący, o którym mowa w ust. 3, prowadzący dochodzenie w sprawie tego samego produktu i podmiotu gospodarczego.
5. W przypadku istnienia organu wiodącego, o którym mowa w ust. 3, właściwe organy udostępniają temu organowi wiodącemu wszystkie dowody i informacje, którymi dysponują, aby ułatwić mu dochodzenie, i nie wszczynają odrębnego dochodzenia.
6. Organ wiodący przeprowadza dochodzenie i przyjmuje decyzję na podstawie art. 6 w oparciu o ocenę wszystkich przedstawionych mu dowodów.

Rozdział III

Produkty wprowadzane na rynek unijny lub z niego wyprowadzane

Artykuł 15

Kontrole

1. Produkty wprowadzane na rynek unijny lub z niego wyprowadzane podlegają kontrolom i środkom ustanowionym w niniejszym rozdziale.
2. Stosowanie niniejszego rozdziału nie narusza innych przepisów Unii regulujących dopuszczenie do obrotu lub wywóz produktów, w szczególności art. 46, 47, 134 i 267 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
3. Jeżeli w terminach, o których mowa w art. 8 ust. 1, nie złożono wniosku o dokonanie przeglądu lub jeżeli decyzja jest ostateczna w przypadku wniosku o dokonanie przeglądu, o którym mowa w art. 8 ust. 3, właściwy organ bezzwłocznie informuje organy celne państw członkowskich o:

- a) każdej decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu lub udostępniania produktów na rynku unijnym oraz ich wywozu, jak również o nakazie wycofania produktów już wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku unijnym oraz ich usunięcia, o których mowa w art. 6 ust. 4;
 - b) każdej decyzji przyjętej po zakończeniu przeglądu, o której mowa w art. 8 ust. 3.
- 4. Organy celne opierają się na decyzjach przekazanych na podstawie ust. 3 w celu zidentyfikowania produktów, które mogą być niezgodne z zakazem określonym w art. 3. W tym celu przeprowadzają kontrole produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych na podstawie art. 46 i 47 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
 - 5. Właściwy organ bezzwłocznie informuje organy celne państw członkowskich o cofnięciu decyzji, o którym mowa w art. 6 ust. 6.

Artykuł 16

Informacje udostępniane organom celnym

- 1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych na mocy art. 27 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez zidentyfikowanie produktów lub grup produktów, w odniesieniu do których organy celne otrzymują informacje, o których mowa w ust. 2, między innymi na podstawie bazy danych, o której mowa w art. 11, lub informacji i decyzji zakodowanych w systemie informacyjnym i komunikacyjnym, o którym mowa w art. 22 ust. 1.
- 2. Organy celne otrzymują informacje identyfikujące produkt, informacje o producencie lub wytwórcy oraz informacje o dostawcach produktu w odniesieniu do produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, które zostały zidentyfikowane przez Komisję na podstawie ust. 1, chyba że przekazanie takich informacji jest już wymagane na podstawie przepisów prawa celnego, o których mowa w art. 5 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
- 3. Komisja może przyjmować akty wykonawcze bardziej szczegółowo określające informacje, które mają być udostępniane organom celnym na podstawie ust. 1.
- 4. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 3, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29.
- 5. Jeżeli w decyzji, o której mowa w art. 6 ust. 4, zidentyfikowano określony produkt, aby organy celne miały możliwość natychmiastowego działania, procedura przewidziana w art. 28 ma zastosowanie do aktów delegowanych przyjętych na podstawie tego artykułu.

Artykuł 17

Zawieszenie

W przypadku gdy organy celne zidentyfikują produkt wprowadzany na rynek unijny lub z niego wyprowadzany, który zgodnie z decyzją otrzymaną na podstawie art. 15 ust. 3 może naruszać art. 3, zawieszają one dopuszczenie do obrotu lub wywóz tego produktu. Organy celne bezzwłocznie powiadamiają odpowiednie właściwe organy o zawieszeniu i przekazują

im wszystkie istotne informacje umożliwiające ustalenie, czy dany produkt jest objęty decyzją przekazaną na podstawie art. 15 ust. 3.

Artykuł 18

Dopuszczenie do obrotu lub wywóz

1. W przypadku gdy dopuszczenie do obrotu lub wywóz produktu zawieszono na podstawie art. 17, produkt dopuszcza się do obrotu lub wywozi, jeżeli spełnione zostały wszelkie pozostałe wymagania i formalności związane z takim dopuszczeniem do obrotu lub wywozem oraz jeżeli spełniony został co najmniej jeden z poniższych warunków:
 - a) w terminie 4 dni roboczych od dnia zawieszenia właściwe organy nie wystąpiły do organów celnych o utrzymanie zawieszenia. W przypadku łatwo psujących się produktów, zwierząt i roślin termin ten wynosi 2 dni robocze;
 - b) właściwe organy poinformowały organy celne o udzielonej przez nie zgodzie na dopuszczenie do obrotu lub wywóz zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
2. Dopuszczenia do obrotu lub wywozu nie uznaje się za dowód zgodności z prawem Unii, a w szczególności z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 19

Odmowa dopuszczenia do obrotu lub wywozu

1. W przypadku gdy właściwe organy stwierdzą, że produkt, o którym je powiadomiono na podstawie art. 17, jest produktem wytwarzanym z wykorzystaniem pracy przymusowej zgodnie z decyzją, o której mowa w art. 6 ust. 4, zobowiązują organy celne, aby nie dopuszczały tego produktu do obrotu ani nie zezwalały na jego wywóz.
2. Właściwe organy natychmiast wprowadzają tę informację do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 22 ust. 1, i powiadamiają o tym organy celne. Po otrzymaniu takiego powiadomienia organy celne nie zezwalają na dopuszczenie do obrotu ani na wywóz tego produktu, a także zamieszczają poniższą adnotację w systemie przetwarzania danych organów celnych i, w miarę możliwości, na fakturze handlowej towarzyszącej produktowi i na każdym innym istotnym dokumencie towarzyszącym:

„Produkt wytworzony z wykorzystaniem pracy przymusowej – niedopuszczony do obrotu/wywozu – rozporządzenie (UE) nr XX/20XX” [Urząd Publikacji: należy wskazać odniesienie do niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 20

Środki dotyczące produktów, w odniesieniu do których wydano odmowę dopuszczenia do obrotu lub wywozu

W przypadku odmowy dopuszczenia do obrotu lub wywozu produktu na podstawie art. 19 organy celne wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby odnośny produkt został usunięty na podstawie prawa krajowego zgodnego z prawem Unii. Art. 197 i 198 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 stosuje się odpowiednio.

Wymiana informacji i współpraca

1. Aby umożliwić stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka w odniesieniu do produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych oraz aby zapewnić skuteczność kontroli i ich przeprowadzanie zgodnie z wymogami niniejszego rozporządzenia, właściwe organy i organy celne ściśle współpracują i wymieniają się informacjami na temat ryzyka.
2. Współpraca między organami i wymiana informacji na temat ryzyka, niezbędna w celu pełnienia ich odpowiednich funkcji na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym za pomocą środków elektronicznych, odbywa się między następującymi organami:
 - a) organami celnymi zgodnie z art. 46 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
 - b) właściwymi organami i organami celnymi zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

Rozdział IV

Systemy informacyjne, wytyczne i skoordynowane egzekwowanie przepisów

Systemy informacyjne i komunikacyjne

1. Do celów rozdziałów II i III właściwe organy korzystają z systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia (UE) 2019/1020. Komisja, właściwe organy i organy celne mają dostęp do tego systemu do celów niniejszego rozporządzenia.
2. Decyzje przekazywane na podstawie art. 15 ust. 3 wprowadza się do odpowiedniego środowiska zarządzania ryzykiem celnym.
3. Komisja przygotowuje wzajemne połączenie umożliwiające automatyczne przekazywanie decyzji, o których mowa w art. 15 ust. 3, z systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, do środowiska, o którym mowa w ust. 4. Wspomniane wzajemne połączenie zacznie działać nie później niż w terminie dwóch lat od daty przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 7 lit. b), w odniesieniu do tego wzajemnego połączenia.
4. Wymiana wniosków i powiadomień między właściwymi organami a organami celnymi prowadzona zgodnie z art. 17–20 niniejszego rozporządzenia, a także wymiana powiązanych z nimi wiadomości odbywa się za pośrednictwem systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1.
5. Komisja musi utworzyć wzajemne połączenie między krajowymi środowiskami jednego okienka w dziedzinie cel a systemem informacyjnym i komunikacyjnym, o którym mowa w ust. 1, aby zapewnić organom celnym i właściwym organom możliwość wymieniać się wnioskami i powiadomieniami zgodnie z art. 17–20 niniejszego rozporządzenia. Wspomniane wzajemne połączenie musi zostać

ustanowione za pośrednictwem [EU CSW-CERTEX zgodnie z rozporządzeniem XX/20XX]⁴⁰ w terminie czterech lat od daty przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 7 lit. c). Wymiany, o których mowa w ust. 4, muszą odbywać się za pośrednictwem tego wzajemnego połączenia, gdy tylko zostanie ono uruchomione.

6. Komisja może pozyskiwać informacje na temat produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, które są powiązane z procesem wdrażania niniejszego rozporządzenia, z systemu na potrzeby sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 56 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447, i przysyłać te informacje do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1.
7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29, w celu określenia przepisów proceduralnych i szczegółów ustaleń dotyczących wdrażania na potrzeby niniejszego artykułu, w tym:
 - a) funkcji, danych i sposobu przetwarzania danych w ramach systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1 i 4, a także przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych, poufności i współadministrowania mających zastosowanie do tego systemu;
 - b) funkcji, danych i sposobu przetwarzania danych w ramach wzajemnego połączenia, o którym mowa w ust. 3, a także przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych, poufności i współadministrowania mających zastosowanie do tego wzajemnego połączenia;
 - c) danych, które mają być przesyłane między systemem informacyjnym i komunikacyjnym, o którym mowa w ust. 1, a krajowym środowiskiem jednego okienka w dziedzinie cel do celów ust. 5;
 - d) danych, które mają być przesyłane zgodnie z ust. 6, a także powiązanych z nimi przepisów w zakresie poufności i współadministrowania.

Artykuł 23

Wytyczne

Najpóźniej w ciągu 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja opublikuje wytyczne zawierające następujące elementy:

- a) wskazówki dotyczące należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej z uwzględnieniem obowiązujących w Unii przepisów określających wymogi w zakresie należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej, wytyczne i zalecenia organizacji międzynarodowych, a także informacje na temat wielkości i zasobów gospodarczych podmiotów gospodarczych;
- b) informacje na temat wskaźników ryzyka związanych z pracą przymusową opracowanych na podstawie niezależnych i możliwych do sprawdzenia

⁴⁰ Ustanowionego rozporządzeniem w sprawie unijnego środowiska jednego okienka w dziedzinie cel (EU SWE-C).

informacji, uwzględniając sprawozdania organizacji międzynarodowych, w szczególności Międzynarodowej Organizacji Pracy, a także informacje przekazane przez przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i organizacje biznesowe oraz doświadczenie zgromadzone przy wdrażaniu przepisów Unii ustanawiających wymogi w zakresie należytej staranności w odniesieniu do pracy przymusowej;

- c) wykaz publicznie dostępnych źródeł informacji istotnych w kontekście wdrażania niniejszego rozporządzenia;
- d) dodatkowe informacje ułatwiające właściwym organom wdrażanie niniejszego rozporządzenia;
- e) wskazówki dotyczące wdrażania w praktyce przepisów art. 16, a także – w stosownych przypadkach – dowolnych innych przepisów przewidzianych w rozdziale III niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 24

Unijna Sieć na rzecz Zwalczenia Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej

1. Niniejszym ustanawia się Unijną Sieć na rzecz Zwalczenia Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej („Sieć”). Sieć pełni funkcję platformy służącej do zorganizowanej koordynacji i współpracy między właściwymi organami państw członkowskich i Komisją oraz optymalizacja praktyk związanych z egzekwowaniem przepisów niniejszego rozporządzenia w Unii i zwiększanie tym samym skuteczności i spójności tego egzekwowania.
2. W skład Sieci wchodzi przedstawiciele właściwych organów poszczególnych państw członkowskich, przedstawiciele Komisji oraz, w stosownych przypadkach, eksperci z organów celnych.
3. Zadania Sieci są następujące:
 - a) ułatwianie identyfikowania wspólnych priorytetów dotyczących działań w zakresie egzekwowania przepisów, aby usprawnić wymianę informacji, wiedzy fachowej i najlepszych praktyk;
 - b) prowadzenie wspólnych dochodzeń;
 - c) ułatwianie działań w zakresie budowania zdolności oraz wnoszenie wkładu w opracowywanie jednolitych podejść opartych na analizie ryzyka i praktyk administracyjnych na potrzeby wdrażania niniejszego rozporządzenia w państwach członkowskich;
 - d) branie udziału w opracowywaniu wskazówek służących zapewnieniu skutecznego i jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia;
 - e) propagowanie i ułatwianie współpracy z myślą o zbadaniu możliwości wykorzystywania nowych technologii na potrzeby egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia i identyfikowalności produktów;
 - f) propagowanie współpracy oraz wymiany wiedzy fachowej i najlepszych praktyk między właściwymi organami a organami celnymi.

4. Komisja wspiera współpracę między organami egzekwowania prawa za pośrednictwem Sieci i zachęca do takiej współpracy, a także uczestniczy w posiedzeniach Sieci.
5. Sieć opracowuje własny regulamin.

ROZDZIAŁ V

Przepisy końcowe

Artykuł 25

Poufność

1. Właściwe organy korzystają z informacji otrzymanych na podstawie niniejszego rozporządzenia wyłącznie do celów stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Na wniosek podmiotów przekazujących informacje Komisja, państwa członkowskie i właściwe organy traktują tożsamość tych podmiotów lub treść przekazanych przez nie informacji jako dane poufne. Wnioskowi o objęcie tożsamości podmiotów przekazujących informacje lub treści tych informacji klauzulą poufności musi towarzyszyć niepoufne streszczenie przekazanych informacji lub oświadczenie o powodach, dla których informacje nie mogą zostać przedstawione w formie niepoufnego streszczenia.
3. Przepisy ust. 2 nie uniemożliwiają Komisji ujawniania informacji ogólnych w formie streszczenia, o ile takie informacje ogólne nie zawierają żadnych informacji pozwalających na zidentyfikowanie dostawcy informacji. Tego rodzaju ujawnienie informacji ogólnych w formie streszczenia musi uwzględniać uzasadniony interes stron, jeśli chodzi o ujawnianie informacji poufnych.

Artykuł 26

Współpraca międzynarodowa

1. Aby usprawnić skuteczne wdrażanie i egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, Komisja może – w stosownych przypadkach – współpracować, komunikować się i wymieniać informacje m.in. z organami państw trzecich, organizacjami międzynarodowymi, przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami biznesowymi. Współpraca międzynarodowa z organami państw trzecich jest realizowana w sposób usystematyzowany w ramach istniejących struktur dialogu z państwami trzecimi lub – w stosownych przypadkach – specjalnych struktur, które będą tworzone na zasadzie *ad hoc*.
2. Do celów ust. 1 współpraca m.in. z organizacjami międzynarodowymi, przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami biznesowymi i właściwymi organami państw trzecich może doprowadzić do opracowania przez Unię środków towarzyszących, które posłużą wsparciu starań podejmowanych przez przedsiębiorstwa i kraje partnerskie oraz zdolności dostępnych na szczeblu lokalnym w zwalczaniu pracy przymusowej.

Artykuł 27

Akty delegowane i wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 16 ust. 1, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 16 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁴¹
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 16 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 28

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 27 ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o wniesieniu sprzeciwu.

Artykuł 29

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁴¹ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

Artykuł 30

Kary

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku niezastosowania się do treści decyzji, o której mowa w art. 6 ust. 4, i podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia ich wykonywania zgodnie z prawem krajowym.
2. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach, jeżeli nie zostały one wcześniej zgłoszone, do dnia [Urząd Publikacji: należy wskazać DATĘ przypadającą po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie], a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 31

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [Urząd Publikacji: należy wskazać DATĘ przypadającą po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w życie].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Rynek wewnętrzny towarów i usług
[Wspólna polityka handlowa]

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁴²

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Społeczność międzynarodowa zobowiązała się do wyeliminowania pracy przymusowej do 2030 r. (zadanie 8.7 celu zrównoważonego rozwoju ONZ). Jej stosowanie pozostaje jednak powszechne. Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) oszacowała, że proceder pracy przymusowej dotyka 27,6 mln osób na świecie.

Celem niniejszego rozporządzenia jest ustanowienie skutecznego zakazu wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku Unii oraz wywozu z Unii produktów wytworzonych w wyniku pracy przymusowej, w tym przymusowej pracy dzieci. Wspomniany zakaz obejmuje zarówno produkty krajowe, jak i produkty przywożone oraz wywożone. W oparciu o normy międzynarodowe i w celu uzupełnienia istniejących unijnych inicjatyw horyzontalnych i sektorowych, w szczególności jeżeli chodzi o obowiązki w zakresie należytej staranności i przejrzystości, w niniejszym rozporządzeniu połączono wprowadzenie zakazu z ustanowieniem solidnych ram egzekwowania prawa opartych na analizie ryzyka.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr:

1. Wyeliminowanie pracy przymusowej w UE i wniesienie wkładu w proces odchodzenia od korzystania z pracy przymusowej na świecie.

⁴²

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

2. Tworzenie właściwych organów w państwach członkowskich i wspieranie ich w rozwiązywaniu problemów związanych z pracą przymusową.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekuje się, że wniosek doprowadzi do ustanowienia ram umożliwiających identyfikowanie wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej produktów udostępnianych na rynku UE i późniejsze zakazywanie tych produktów.

Takie ramy będą stanowiły istotny czynnik zniechęcający do wykorzystywania pracy przymusowej w celu produkowania, wydobywania, pozyskiwania lub wytwarzania produktów i udostępniania ich na rynku UE. Wyrównają one również szanse i wyeliminują nieuczciwą konkurencję opierającą się na niższych cenach uzyskiwanych dzięki korzystaniu z pracy przymusowej.

Ponieważ podmioty gospodarcze będą musiały rozwiązać problemy związane z pracą przymusową w swoich łańcuchach dostaw, aby z przekonaniem wprowadzać te produkty do obrotu w UE, liczba ofiar pracy przymusowej zmniejszy się. Ponadto proponowany akt prawny będzie obejmował również środki służące rozwiązaniu problemu pracy przymusowej wspieranej przez państwo.

Dzięki narzędziom, które planuje się wprowadzić na potrzeby niniejszego wniosku, podmioty gospodarcze uzyskają dodatkowe wskazówki i informacje na temat sposobu, w jaki mogą uniknąć pracy przymusowej w swoich łańcuchach dostaw, natomiast konsumenci będą informowani o produktach, do wytworzenia których wykorzystano pracę przymusową.

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Liczba przeprowadzonych dochodzeń na wstępnym etapie i standardowych dochodzeń.

Liczba zidentyfikowanych produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

Liczba produktów wycofanych z obrotu lub niedopuszczonych do swobodnego obrotu na granicy.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Proponowane rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, przy czym jego przepisy będą miały zastosowanie po upływie [24] miesięcy od tej daty.

W ramach przygotowań do stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia Komisja będzie musiała opracować wytyczne dla właściwych organów i podmiotów gospodarczych w ciągu [18] miesięcy od daty jego wejścia w życie (art. 23).

Komisja udostępni również bazę danych dotyczącą obszarów i produktów, w przypadku których występuje ryzyko pracy przymusowej, korzystając z wiedzy fachowej zewnętrznych ekspertów (art. 11).

Komisja będzie uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia przepisów proceduralnych i szczegółów ustaleń dotyczących wdrażania na potrzeby systemów informacyjnych i komunikacyjnych (art. 22) oraz do bardziej szczegółowego określenia informacji, które muszą zostać uwzględnione w decyzjach wydawanych przez właściwe organy (art. 7).

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Skala zjawiska pracy przymusowej na świecie i znaczenie rynku Unii dla wytwórców wykorzystujących pracę przymusową stanowią przekonujące powody przemawiające za podjęciem działań na szczeblu UE, aby powstrzymać wprowadzanie takich produktów do obrotu oraz ich udostępnianie na rynku Unii, przyczyniając się tym samym do realizacji celu polegającego na wyeliminowaniu tego procederu.

Podjęcie działań koncentrujących się wyłącznie na ustawodawstwie państw członkowskich w tej dziedzinie prawdopodobnie nie będzie wystarczające do osiągnięcia celów wyznaczonych w niniejszym wniosku ani nie pozwoli skutecznie zrealizować tych celów. Przyjęcie przepisów i koordynacja ich egzekwowania na szczeblu europejskim są konieczne z następujących powodów:

- funkcjonowanie rynku unijnego będzie wymagało przyjęcia wspólnych przepisów w tej dziedzinie;
- działania w zakresie egzekwowania muszą być jednolite w całej Unii. Mniej rygorystyczne egzekwowanie przepisów w niektórych częściach UE będzie prowadziło do powstawania gorzej chronionych obszarów, co może zagrażać interesowi publicznemu i sprzyjać nieuczciwym warunkom transakcji;
- ryzyko związane z pracą przymusową w ramach łańcuchów wartości przedsiębiorstw niejednokrotnie wywołuje skutki transgraniczne, które wywierają wpływ na szereg państw członkowskich Unii lub państw trzecich. Świadczy to o konieczności wypracowania ogólnounijnego podejścia gwarantującego pewność prawa i równe warunki działania przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na rynku wewnętrznym i poza nim.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Ustanawiając zakaz udostępniania na rynku Unii produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej, Unia przyczyni się w istotnym stopniu do wyeliminowania zjawiska pracy przymusowej na całym świecie. Zakaz ten będzie również korzystny dla ofiar pracy przymusowej, ponieważ podmioty gospodarcze będą musiały odnieść się do problemu pracy przymusowej poprzez podjęcie odpowiednich działań w postaci wypłaty odszkodowań, wprowadzenia zmian w umowach o pracę itp., zgodnie z międzynarodowymi normami należytej staranności.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi nowe działanie, dlatego też UE nie ma żadnych doświadczeń związanych z realizacją podobnych inicjatyw w przeszłości. Przy jego opracowywaniu korzystano jednak z doświadczeń związanych z przyjmowaniem podobnych środków przez organizacje międzynarodowe i kraje partnerskie, w szczególności Stany Zjednoczone Ameryki.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Niniejszy wniosek jest jednym z priorytetów politycznych Komisji Europejskiej i stanowi rezultat wywiązywania się przez Komisję ze spoczywającego na niej zobowiązania do propagowania poszanowania praw człowieka na całym świecie. Pełni on funkcję uzupełniającą względem innych wniosków ustawodawczych Komisji takich jak wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Przedmiotowy wniosek bazuje na logice, jaką kierowano się przy przyjmowaniu innych powiązanych przepisów, m.in. rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku. Ponadto narzędzie informacyjne i komunikacyjne niezbędne do egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia opiera się na systemie stworzonym na potrzeby rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku.

Jeżeli chodzi o działalność organów celnych i procedury celne, systemy, które ustanowiono już na potrzeby tych procedur, zostaną dostosowane w taki sposób, aby zapewnić możliwość wdrażania niniejszego rozporządzenia.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Ponieważ zakres stosowania rozporządzenia obejmuje wszystkie produkty udostępniane na rynku Unii, a także z uwagi na fakt, że Unia nie podejmowała wcześniej żadnych działań w tym obszarze, wdrażanie przepisów rozporządzenia będzie wiązało się z koniecznością zapewnienia dodatkowych zasobów ludzkich i administracyjnych, a także wykorzystania środków operacyjnych.

Przedstawione poniżej przepisy rozporządzenia będą każdego roku generowały koszty dla Komisji:

- przepisy dotyczące wytycznych oraz bazy danych dotyczącej obszarów i produktów, w przypadku których występuje ryzyko pracy przymusowej (art. 11 i 23);
- przepisy dotyczące Unijnej Sieci (art. 24) i Komitetu (art. 27) na rzecz Zwalczania Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej;
- przepisy dotyczące systemu informacyjnego i komunikacyjnego (art. 22).

Wniosek zostanie przyjęty na czas nieokreślony. Komisja będzie pełniła funkcję sekretariatu Unijnej Sieci na rzecz Zwalczania Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej, co będzie wiązało się z koniecznością ciągłego przeznaczania zasobów ludzkich na ten cel. Jeżeli chodzi o system informacyjny i komunikacyjny, konieczne będzie ustanowienie nowego modułu już istniejącego systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34

rozporządzenia (UE) 2019/1020, a także dostosowanie systemów informacyjnych wykorzystywanych przez organy celne. Komisja będzie musiała również podejmować czynności administracyjne w związku z wytycznymi i bazą danych (na potrzeby której podmioty zewnętrzne będą przekazywały dane wejściowe). Szacuje się, że realizacja wszystkich tych zadań będzie wymagała większej ilości zasobów ludzkich na przestrzeni pierwszych dwóch lat wdrażania rozporządzenia.

Zgodnie z wstępnymi szacunkami wdrażanie wspomnianych przepisów będzie wiązało się z koniecznością zapewnienia zasobów ludzkich ujętych poniżej w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). EPC zostałyby podzielone między DG GROW, DG TRADE i DG TAXUD i obejmowałyby zarówno personel należący do grupy funkcyjnej AD, jak i personel należący do grupy funkcyjnej AST.

	Pierwszy rok po przyjęciu	Drugi rok po przyjęciu	Kolejne lata
Wytyczne i baza danych	3	3	3
Unijna Sieć i Komitet na rzecz Zwalczenia Produktów Wytworzonych z Wykorzystaniem Pracy Przymusowej	6	3	3
System informacyjny i komunikacyjny	4	3	2

Przyjęcie wniosku pociągnie za sobą ponadto inne wydatki administracyjne. Dotyczą one głównie kosztów związanych z systemem informacyjnym i komunikacyjnym, ale również kosztów administracyjnych powiązanych z udostępnieniem bazy danych, publikacją wytycznych i organizowaniem posiedzeń Sieci i Komitetu. Wysokość tych kosztów szacuje się na 4,3 mln EUR.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ ograniczony czas trwania

- ☐ okres trwania: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☒ nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2024 r. do [2025] r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania⁴³

☒ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz którym zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

--

⁴³

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Obowiązują standardowe zasady monitorowania wydatków ponoszonych przez Komisję z tytułu wdrażania niniejszego rozporządzenia.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Trybem zarządzania wybranym dla tej inicjatywy jest zarządzanie bezpośrednie przez Komisję, a spoczywające na niej obowiązki związane z jej wdrażaniem zostaną przeniesione na służby Komisji. Powody ku temu są następujące:

- konieczność opracowania treści o dużym znaczeniu politycznym, tj. obowiązek przygotowania wytycznych;
- systemy informacyjne i komunikacyjne wymagane do wdrożenia przedmiotowych przepisów znajdują się już pod kontrolą służb Komisji.

Komisję będzie wspierał komitet złożony z przedstawicieli państw członkowskich. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Systemy informacyjne i komunikacyjne wiążą się z ryzykiem operacyjnym polegającym na tym, że nie wspierają one w skuteczny sposób współpracy między właściwymi organami ani współpracy między właściwymi organami i organami celnymi.

Ryzyko operacyjne związane z bazą danych wiąże się ze sprawnością jej funkcjonowania oraz ze stopniem jej przydatności dla właściwych organów.

Wytyczne:

Wiąże się to z koniecznością wyjaśnienia, w jakim zakresie przyczyny leżące u podstaw wysokich poziomów błędów w poprzednich programach są obecnie eliminowane, np. poprzez upraszczanie warunków, które były wcześniej nadmiernie złożone i które stwarzały tym samym ryzyko popełnienia błędów, lub poprzez poddawanie działań nieodłącznie wiążących się z wysokim ryzykiem częstszymi kontrolom (*ex ante* lub *ex post*).

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędów (przy płatności i przy zamykaniu)

Koszty kontroli są nieznaczne w porównaniu ze środkami przeznaczonymi na wdrażanie przepisów.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Środki wprowadzone przez Komisję będą podlegać kontrolom *ex ante* i *ex post* zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Umowy i porozumienia finansujące wdrożenie niniejszego rozporządzenia wyraźnie uprawniam Komisję, w tym OLAF, oraz Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania audytów i kontroli, a także kontroli na miejscu oraz inspekcji.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ⁴⁴	państw EFTA ⁴⁵	krajów kandydujących ⁴⁶	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
1	03.010101 – Wydatki na wsparcie dotyczące Programu na rzecz jednolitego rynku	Środki niezróżnicowane	TAK	TAK ⁴⁷	TAK ⁶	NIE
1	03.020101 – Funkcjonowanie i rozwój rynku wewnętrznego towarów i usług	Zróżn.	TAK	DO USTALENIA ⁶	DO USTALENIA ⁶	NIE
1	03.020107 – Nadzór rynku	Zróżn.	TAK	DO USTALENIA ⁶	DO USTALENIA ⁶	NIE
6	14.200402 – Zewnętrzne stosunki	Zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

⁴⁴ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

⁴⁵ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

⁴⁶ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

⁴⁷ Trwają negocjacje w sprawie udziału krajów kandydujących i państw trzecich w Programie na rzecz jednolitego rynku.

	handlowe i pomoc na rzecz wymiany handlowej					
--	---	--	--	--	--	--

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Dział wieloletnich ram finansowych	1	Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa
---	---	---

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dyrekcja Generalna: GROW			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Kolejne lata	OGÓŁEM
○ Środki operacyjne								
Linia budżetowa 03.020101 – Funkcjonowanie i rozwój rynku wewnętrznego towarów i usług	Środki na zobowiązania	(1a)	0,602	0,612	0,425	0,375	0,000	2,014
	Środki na płatności	(2a)	0,301	0,607	0,519	0,400	0,187	2,014
Linia budżetowa 03.020107 – Nadzór rynku	Środki na zobowiązania	(1b)	0,182	0,182	0,075	0,075	0,000	0,514
	Środki na płatności	(2b)	0,050	0,134	0,155	0,100	0,075	0,514
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁴⁸								

⁴⁸ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Linia budżetowa 03.010101 – Wydatki na wsparcie dotyczące Programu na rzecz jednolitego rynku		(3)	0	0	0,062	0,062	0,000	0,124
OGÓŁEM środki dla DG GROW⁴⁹	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,351	0,741	0,736	0,562	0,150	2,652

OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,784	0,794	0,500	0,450	0,000	2,528
	Środki na płatności	(5)	0,351	0,741	0,674	0,500	0,262	2,528
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 1 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Środki na płatności	=5+6	0,351	0,741	0,736	0,562	0,262	2,652

⁴⁹ Środki operacyjne z DG GROW pokrywają również koszty opiewające na kwotę 1,5 mln EUR poniesione przez DG TAXUD w latach 2024–2027 w związku z integracją unijnego systemu jednego okienka w dziedzinie cel służącego do wymiany świadectw (EU CSW-CERTEX), a także systemu zarządzania ryzykiem celnym (CRMS 2).

Dział wieloletnich ram finansowych	6	Sąsiedztwo i świat
---	---	--------------------

Dyrekcja Generalna: TRADE			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Kolejne lata	OGÓŁEM
○ Środki operacyjne								
Linia budżetowa – 14.200402 – Zewnętrzne stosunki handlowe i pomoc na rzecz wymiany handlowej ⁵⁰	Środki na zobowiązania	(1a)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Środki na płatności	(2a)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁵¹								
Linia budżetowa		(3)						
OGÓŁEM środki dla DG TRADE	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Środki na płatności	=2a+2b +3	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

○ OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Środki na płatności	(5)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

⁵⁰

Ta linia budżetowa zostanie wykorzystana do pokrycia kosztów opracowania wskaźników ryzyka i bazy danych.

⁵¹

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

○ OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)						
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 6 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Środki na płatności	=5+6	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu operacyjnego, należy powtórzyć powyższą część:

OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)	1,534	1,094	0,800	0,750	0,000	4,178
	Środki na płatności	(5)	0,551	1,341	0,974	0,800	0,512	4,178
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+6	1,534	1,094	0,862	0,812	0,000	4,302
	Środki na płatności	=5+6	0,551	1,341	1,036	0,862	0,512	4,302

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#) (załącznika V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: GROW						
○ Zasoby ludzkie		0,883	0,484	0,327	0,327	2,021
○ Pozostałe wydatki administracyjne						
OGÓŁEM DG GROW	Środki	0,883	0,484	0,327	0,327	2,021

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: TAXUD						
Zasoby ludzkie		0,242	0,242	0,242	0,242	0,968
Pozostałe wydatki administracyjne						
OGÓŁEM DG TAXUD	Środki	0,242	0,242	0,242	0,242	0,968

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: TRADE						
○ Zasoby ludzkie		0,484	0,399	0,399	0,399	1,681
○ Pozostałe wydatki administracyjne						
OGÓŁEM DG TRADE	Środki	0,484	0,399	0,399	0,399	1,681

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
--	--	-------	-------	-------	-------	--------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Kolejne lata	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	3,143	2,219	1,830	1,780	0,000	8,972
	Środki na płatności	2,160	2,466	2,004	1,830	0,512	8,972

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)	OGÓŁEM

↓	PRODUKT																	
	Rodzaj ⁵²	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ⁵³ ...																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częściowa																		
OGÓŁEM																		

⁵² Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).
⁵³ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
Pozostałe wydatki administracyjne					
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670

Poza DZIAŁEM 7⁵⁴ wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie					
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124

OGÓŁEM	1,609	1,125	1,030	1,030	4,794
---------------	-------	-------	-------	-------	--------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁵⁴

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	7	5	4	4
20 01 02 03 (w delegaturach)				
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)				
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)				
Inna linia budżetowa (określić)				
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)	6	4	4	4
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)				
XX 01 xx yy zz ⁵⁵	- w centrali			
	- w delegaturach			
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)				
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)				
Inna linia budżetowa (określić)				
OGÓŁEM	13	9	8	8

XX oznacza odpowiedni obszary polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony będą opracowywali wytyczne dla podmiotów gospodarczych i właściwych organów, organizowali posiedzenia i koordynowali działania ze służbami Komisji do celów związanych z egzekwowaniem przepisów proponowanego rozporządzenia. Będą również odpowiedzialni za przygotowywanie posiedzeń Sieci i usprawnianie współpracy między właściwymi organami, zarządzanie ICSMS i stroną internetową oraz dbanie o udzielanie odpowiedzi na zapytania wszystkich zainteresowanych stron w stosownym czasie.
Personel zewnętrzny	Personel zewnętrzny będzie udzielał urzędnikom i pracownikom zatrudnionym na czas określony dodatkowego wsparcia w wykonywaniu powierzonych im obowiązków. Ponadto członkowie personelu zewnętrznego będą wypełniali zadania niewchodzące w zakres uprawnień urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony,

⁵⁵

W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

	a także – w razie potrzeby – inne dodatkowe zadania, uwzględniając czynności o charakterze specjalistycznym.
--	--

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Możliwość przegrupowania środków zostanie rozważona w pierwszej kolejności w ramach Programu na rzecz jednolitego rynku.

- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma dotyczyć, odpowiadające im kwoty oraz proponowane instrumenty, które należy zastosować.

- ☐ wymaga rewizji WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N ⁵⁶	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

⁵⁶

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np. 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁵⁷						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

⁵⁷

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.